

Pusztaberki Napló

II. Évfolyam VII. Szám

2021. Szeptember

Önkormányzati Hírek

Tisztelt Lakosok, Kedves Olvasó!

Mint minden lapszámunkat, ezt is az Önkormányzat híreivel kezdjük.

2021. szeptember 9-én megtartottuk a közmeghallgatással egybekötött Képviselő-testületi ülésünket. Nagyon szép számban voltak érdeklődők és hozzászólók, amit ez úton is köszönök. Mint akkor a köszöntőmben is elmondtam, örülök, hogy ilyen jelentős érdeklődésre tart számot a közmeghallgatás, hiszen mindannyiunk számára fontosak a közügyek és örülök, hogy a Képviselő-testület munkája után is érdeklődnek.

Több kérdés, hozzászólás és javaslat érkezett a köz érdekeit megjelenítő témában, de jellemző volt, hogy egyedi hatósági kérdéseket is felvettetek a jelenlévők.

Ezúton is kérem a tisztelt lakosokat, hogy egy-egy felmerült észrevétellel, ötlettel, problémával ne várjanak az éves közmeghallgatásig, nyugodtan keressenek engem vagy az önkormányzati képviselőket. Várom megkeresésüket személyesen, telefonon, email-ben. Próbálok segíteni, minden tőlem telhetőt megteszek bármilyen ügyben.

További Képviselő-testületi ülést 2021.10.16-án tartottunk, néhány fontosabb napirendi pont ebből. Első napirendi pontja az Önkormányzat 2021. évi költségvetésének módosítása volt. A Képviselő-testület az önkormányzati feladatok ellátására 73 357 429 Ft előirányzatot hagyott jóvá. Év közben a felmerült többletfeladatok biztosítására pótelőirányzatok kerültek átvezetésre. Ezek a tételek az előirányzatok módosítását indokolják, melynek alapján az önkormányzati rendelettel jóváhagyott eredeti előirányzat 77 576 354 Ft-ra módosult. Következő napirendi pontban a Képviselő-testület megtárgyalta az önkormányzat 2021. I. félévi gazdálkodásáról szóló tájékoztatót. A féléves gazdálkodást értékelve elmondható, hogy az önkormányzati kötelező és önként vállalt feladatok ellátásához, a folyamatos működéshez szükséges pénzeszközök mindig rendelkezésre álltak, likviditási nehézségek nem voltak. Önkormányzatunk pénzügyi helyzete a számok tükrében stabilnak mondható, ezt támasztja alá a pénzforgalmilag teljesült bevételek és kiadások pozitív egyenlege is.

Következő napirendi pontban döntés született arról, hogy az önkormányzat a „Pusztaberki község belterületi vízelvezető hálózatának fejlesztése” című pályázatunknál, az építési beruházásának beszerzése céljából másik 12 településsel együtt Konzorciumot hoz létre és a közbeszerzési eljárást Konzorciumban folytatják le.

A Turistaház bérlésére érkezett pályázat az önkormányzathoz, amit a Képviselő-testület megtárgyalta és úgy döntött, hogy a pályázatot elfogadja, és 2021. november 1. és 2024. december 31. közötti időtartamra bérleti, üzemeltetési szerződést köt a pályázóval a Pusztaberki Község Önkormányzata kizárólagos tulajdonát képező Napraforgó Turistaház üzemeltetésére.

A szeptember mindig kicsit valami újnak is a kezdete. A gyermekeknek, diákoknak megkezdődik a tanév, amely a családok életét is visszatereli egyfajta mederbe. A felnőtt korosztály a kevés szabadidejével továbbra is zsonglörködik. Lehetőségeinkhez képest igyekszünk programokat szervezni, mert szeretnénk, hogy olyan lehetőségeket nyújthassunk, amelyekről jobban érzik magukat, feltöltődnek, kikapcsolódnak, mindezt jó társaságban és egymást biztatva. Program ajánlónk a 16. oldalon.

Pusztaberki Község Önkormányzata hagyományosan novemberben tartja, ünnepli az idősök napját. Ez évben amennyiben a covid helyzet engedi, úgy 2021. november 13-án tartjuk az idősök napját. Szeretettel várjuk településünk szépkorúit a 16 órától kezdődő zenés összejövetelre a Művelődési Teremben.

Szeretettel várunk minden érdeklődőt programjainkra!

*Kurisné Nagy Bernadett
polgármester*

Eseményeink képekben

Önkormányzatunk 2021. augusztus 6-án kirándulást szervezett **Kirándulás Palóc Tájakon** címmel. Ellátogatunk Csesztvére a Madách-Kúriához és a csesztvei templomhoz, megtekintettük a Tolnay Klára Emlékházat Mohorán, és egy finom ebédet fogyasztottunk el a Varsányi Rozmaring étteremben, majd Varsányról tartott bemutatót a kirándulók részére Kanyó Judit polgármester asszony. Várjuk az ötleteket, hogy jövőre merre menjünk közösen kirándulni!

Átadtuk a megújult Orvosi rendelőt

Balla Mihály országgyűlési képviselő úrral, 2021. 08. 26-án átadtuk a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében 25 millió forintból kívül-belül megújult házi orvosi rendelőt. Orvosaink jelenlétében Máthé György esperes úr áldotta meg az épületet.

BERKI CSALÁDI DÉLUTÁN

2021. 08.15.

Képekben

A játékokkal teli sportpálya.

Burattinó bábszínház - Vitéz László előadás.

Kézműveskedés.

Katáng zenekar koncert.

A buborék labdák nagy kedvencek voltak.

Jó volt együtt lenni kicsinek-nagynak, fiatalnak-idősnek.

Gyerekek a sorverseny előtt.

Szabadtéri mozizás

Köszönöm mindenkinek, aki a rendezvény lebonyolításában segített. Köszönöm Szántó Tibornak a fellépők leszervezését, a Bányai családnak a finom fánk sütését. Fülep Timinek a sorverseny megszervezését.

Kurisné Nagy Bernadett - polgármester

Felsőpetényi anyagbánya kirándulás

Egy szombati napon én is részt vettem a faluban egy kiránduláson. Az emberek és a gyerekek a polgármesteri hivatalnál gyülekeztek. 8 órakor már mindenki ott volt. A polgármester összeszámolta az embereket, hogy senkit se veszítsünk el. Elindultunk a falubuszhoz, de mivel nem fértünk be, voltak páran, akik kocsival jöttek utánunk. Én a falubuszban ültem. Elindultunk Felsőpeténybe. 8 perc múlva megálltunk egy bolt előtt Bánkon. Mindenki vett vizet meg ennivalót. Utána megérkeztünk, onnantól egy bácsi lekísért minket a bánya elé. Ott nem láttunk mást, csak egy fekete lyukat, előtte meg egy kis vonatot. Mindenki fejére vagy kezébe vette a zseblámpáját és felvettünk pulcsit,

mert a bányában egy kicsit hideg volt. Utána a bácsi bevezetett minket a vonatba és elindultunk befelé. Alig láttunk valamit, csak hallottuk a vonat buzgó hangját. Nem tudom meddig mehettünk, talán pár percig, utána megállt a vonat, tovább sétálnunk kellett, mert a vonat felfelé már nem ment. Mert mi abban az izgalmas, hogy egész végig vonatozunk a sötétben? Térjünk vissza. Kiszálltunk a vonatból és elindultunk befelé. Nagyon meredek volt az út és egy kicsit ijesztő, de izgalmas is. Egy csomó nagy lyukat találtunk, amiben olyanok voltak, mintha kis kristályok lennének. Nagyon tetszettek nekem. Láttunk denevéreket is. Na, azoktól már

féltem egy kicsit! Utána kis létrákon kellett felfelé mászni, amikor elértük a végét, egy hatalmas szakadékot néztünk meg. Elkezdtünk lefelé haladni. Alig bírtam menni, úgy kellett hátra dőlve, közben megfogtam a barátnőm vállát. Visszafelé a fejkünk fölött láttam egy lyukat, amiben egy csomó denevér volt és végre leértünk. Beleültünk a vonatba és kijöttünk a bányából. Pihentünk kicsit a falubuszban és elmentünk az alsópetényi tóhoz. Evés, ivás, pihenés... Ez egy nagy tó, amiben egy csónak volt kikötve. Bele lehetett ülni. Öten belementünk és majdnem felborultunk. Nagyon megijedtünk, de aztán csak nevtünk rajta. A csónak tele volt kukoricával, azzal ettük a kacsákat. Hamarosan indultunk megnézni egy múzeumot Pencen. Egy idős bácsi várt ott minket. Bementünk a múzeumba, ami régi tárgyakkal volt tele. Hat szobát néztünk meg, nekem a kedvencem az volt, amikor láttam régi írásokat. Nagyon szépek voltak, habár annyira nem tudtam elolvasni őket, de nekem tetszettek. Miután kijöttünk a múzeumból, megköszöntük a bácsinak és mentünk a buszhoz. A falubusz mindenkit hazavitt. Remélem lesz még ilyen kirándulás, mert én megyek, az biztos.

Fülep Tímea

A Szécsényi Országgyűlés 1705

„Én magam csak úgy jelenek meg a gyűlésen, mint az ország mágnásainak egyike, vagy még inkább, mint a rendek javáért buzgólkodó polgár [...] és követem, amit a rendek közös megegyezéssel elhatároznak.”
(II. Rákóczi Ferenc)

1705. szeptember 12-én nyitotta meg II. Rákóczi Ferenc a szécsényi országgyűlést, mely a rendi hagyományok nyomán kísérletet tett a Habsburgok ellen küzdő kurucok államának megformálására. A szécsényi országgyűlés aztán egy hónap alatt létrehozta a szabadságharc Magyarországnak legfontosabb politikai és gazdasági szerveit, miközben a társadalmi problémákra – kiváltságok kérdése, vallási ellentétek, múltbeli sérelmek – is próbált megoldást találni. A fejedelem hívására 6 püspök, 36 főrend, továbbá 25 vármegye és megannyi város mintegy ezer küldötte vett részt az országgyűlésen.

Az országgyűlés legfontosabb feladata az államforma kérdésének rendezése az az állami szervek megalapítása volt.

A legfontosabb intézkedések:

- A rendek konföderációra léptek Nemes Magyarországi Confoederált Státusok és Rendek néven.

- Szeptember 17-én megválasztották II. Rákóczi Ferencet vezérlő fejedelemmé.

- A fejedelem mellé 25 fős Tanácsadó Testületet, Szenátust hoztak létre, a gazdasági irányításra pedig egy Gazdasági Tanácsot.

- Elrendelték, hogy aki már egyszer fegyvert fogott a szabadságharcban, az a háború végéig köteles katonai szolgálatot teljesíteni.

- A vallási feszültségek kezelése érdekében döntést hoztak a templomok hovatarozásáról, a jezsuita rendet pedig felszólították a konföderációhoz való csatlakozásra, ellenkező esetben az ország területének elhagyására.

- Döntöttek a korábbi szabadságküzdelmekben (pl. Thököly-felkelés) birtokukat veszítették kárpótlásáról is.

- Az országgyűlés felhatalmazta Rákóczit a béketárgyalások lefolytatására.

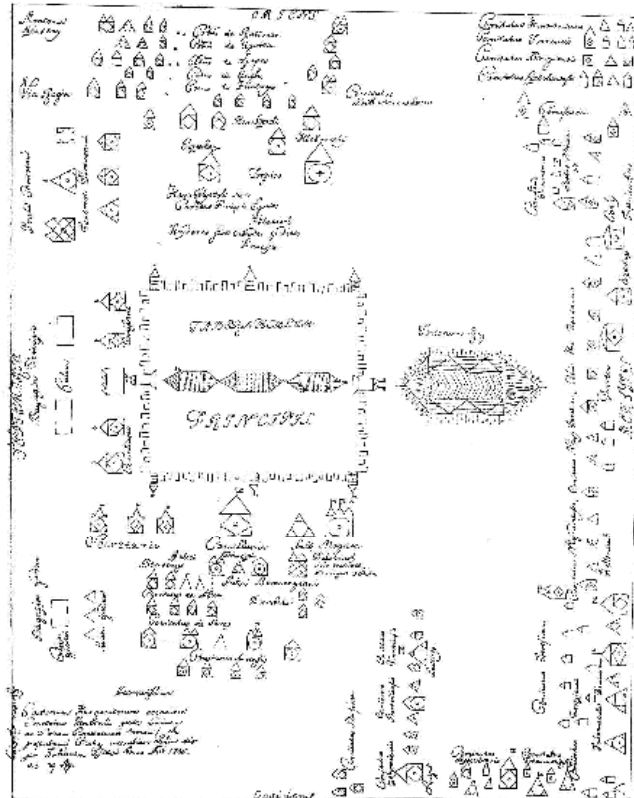
Miután a – spanyol örökösödési háborúban aratott – höchstädti angol–osztrák győzelem katonai, az I. Lipót (ur. 1657-1705) halála után trónra kerülő I. József (ur. 1705-1711) egyezkedési szándéka pedig politikai téren veszélyeztették a szabadságharc sikerét, Rákóczi úgy látta, célszerű összehívnia egy országgyűlést, hogy az egész országra kiterjedő felkelés égető problémáira végre választ találhassanak. A kurucok vezére ebből a célból hirdette meg az 1705. szeptember 1-jére tervezett diétát, mely kétszeresen is szimbolikus jelentőséggel bírt. Egyfelől, a Rákos mezei gyűlésre „ösi szokás szerint” – amire valójában kevés példa volt – Magyarország valamennyi nemese meghívást kapott, másfelől pedig az országgyűlés egy neves jubileumra esett; 1705-ben volt ugyanis 200 esztendeje, hogy a magyar köznemesség ugyanitt megfogadta, hogy soha többet nem választ külföldi királyt.

Ez a mögöttes tartalom természetesen szerves része volt a Habsburgok ellen folytatott küzdelemnek, ugyanakkor maga Rákóczi sem tudta azt, hogy a hozzá csatlakozó – különböző társadalmi, földrajzi helyzetű és vallású – hívek hogyan képzelik el a jövőt, és a szakításban meddig akarnak elmenni. Ennek megvitatása pedig legalább annyira fontos volt, mint az, hogy két év után végre létrehozzák a kuruc állam legfőbb politikai intézményeit.

Hasonlóképp Rákóczi szerepét és jogkörét is tisztázni kellett, főként annak érdekében, hogy mint legitim politikai vezető, később részt vehessen az általános európai béketárgyaláson. A célok és a feladatok tehát adva voltak, az 1705-ös országgyűlés pedig úgy is kiemelkedő jelentőségűnek bizonyult, hogy – a kedvezőtlen hadi helyzet miatt – a rendek végül nem Pest mellett, hanem a nógrádi Szécsény közelében, a Borjúpást nevet viselő mezőn találkoztak.

A szeptember 12-én megnyíló diétán a köznemesekek tömege mellett 6 püspök és 36 főrendi tag is megjelent, akik meglepetéssel konstatálták, hogy Rákóczi csupán külső szemlélője akar maradni a politikai küzdelemnek, és mindent rábíz a rendek akaratára. Az elhatározás helyessége vitatható volt,

hiszen a fejedelem ezzel egyfelől elhárította a zsnokvádat a feje fölül, másfelől viszont a tanácskozások levezetésére kiválasztott Udvari Tanács és a főnemesek küzdelme a későbbiekben sok időt vett el az érdemi vitától. Az ellentét már az ülésrend kapcsán kialakult, de később a trón betöltésének kérdése is hasonló indulatokat korbácsolt. Ebben a küzdelemben Bercsényi Miklós, a fejedelem egyik legbefolyásosabb híve kerekedett felül, így például az ő szándékát tükrözte a megvalósuló egykamarás gyűlés, de az interregnum ügyében kimondott halasztás is.

Az országgyűlés alaprajza.

Forrás: <https://www.arcanum.hu>

(Az országgyűlésre a Szécsény melletti Borjúpást mezőn került sor.)

A királykérdés nem csak azért volt kényes téma, mert a kuruc tábornok megosztotta Rákóczi koronázásának terve – mellesleg maga a fejedelem is egy erős dinasztia akart meghívni a trónra –, hanem azért is, mert a Habsburgok detronizációját még a kurucok legnagyobb szövetségese, XIV. Lajos francia király (ur. 1643-1715) sem támogatta. Az államforma kérdésében tehát sok szempontból „fából vaskarikát” csináltak, hiszen a lengyel mintára megalapított rendi konföderáció elvileg nem zárta ki a Habsburgokkal való megegyezés lehetőségét, a gyakorlatban azonban Rákóczi elzárkózott az érdemi tárgyalásoktól.

A konföderáció ugyanakkor részben hasznosnak bizonyult, mert lehetőséget teremtett a kuruc intézményrendszer kialakítására, egyúttal pedig Rákóczinak is legitimitást adott: a szabadságharc vezetőjét szeptember 17-én vezérlő fejedelemmé választották, egyúttal pedig kezébe adták az államfői

jogokat és a kuruc fennhatóság alatt álló összes kincstári birtokot. Rákóczi hatalmának korlátozására nemsokára létrehozták a 24 tagból álló – tanácsadó szereppel bíró – Szenátust, báró Klobusiczky Ferenc irányítása alatt pedig – október elejére – a Besztercebányán székelő Gazdasági Tanács is megszületett.

Az állami szervek megalapítása mellett a legégetőbb probléma a hadi kérdés rendezése volt: a Ráday Pál által szerkesztett Hadi edictum szeptember 28-i megszavazása után törvényben rögzítették, hogy a korábban önkéntesen fegyvert ragadó katonákat kötelező erővel szolgálatban kell tartani a háború végéig. Ez természetesen jogos felháborodást váltott ki a kurucok körében, miközben a fejedelemnek azzal is számolnia kellett, hogy a szabadságharc kezdetén tett ígérek – például a jobbágyfelszabadítás – mekkora feszültséget generálnak a nemesek körében. A szécsényi országgyűlés hadi szempontból tehát legfeljebb a finanszírozást oldotta meg úgy-ahogy, a Hadi edictum és Bercsényi főgenerálisi kinevezése már inkább látszatintézkedés volt, mint valódi előrelépés.

Másfelől ugyanakkor nem lehet elvitatni a diéta azon érdemét, hogy hosszú viaskodás után az ország nagy részén végre megszüntette a katolikus-protestáns templomvitákat. Rákóczi kezdeményezésére az országgyűlés vármegyéről vármegyére, faluról falura haladva megvizsgálta, hogy az elmúlt évtizedekben hol melyik felekezet templomát orozták el, és igazságot tett a vitás kérdésekben. Törvény született a Caraffa-féle eperjesi véstörvényszék károsultjainak kárpótlására, ugyanígy a jószágvesztéssel járó ítéleteket is megsemmisítették, amivel a kurucok a felvidéki nemesek körében is szimpátiát szereztek.

Összegezve tehát azt kell mondanunk, hogy az október 2-án, Rákóczi által ratifikált törvények vegyes képet mutattak, hiszen a kuruc állam megszervezése és a társadalmi problémák lecsendesítése terén a fejedelem által összehívott országgyűlés igenis komoly eredményeket tudott felmutatni. A mérleg másik serpenyőjében azonban ott vannak azok a hatalmas hiányosságok, melyek főleg a hadszervezettel álltak kapcsolatban, ezek pedig végül elkerülhetetlen következményekkel jártak.

Ugyanakkor azt sem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy a diétán Rákóczi megfontolt államférfiként viselkedett, hiszen saját terveit és követeléseit kordában tudta tartani a konszenzus érdekében; valójában emiatt mondhatjuk azt, hogy a szécsényi országgyűlés politikai szempontból a szabadságharc tetőpontjának bizonyult. Két évvel később, a feszültebb légkörben, válságosabb időszakban zajló ónodi országgyűlést már nem ez a higgadt politizálás jellemezte.

(Rubicon, történelmi folyóirat)

Pócs Miklós

Kiszely Ferenc gyermekkorában pár évet Pusztaberkiben töltött, erről és életéről emlékiratot készített, ezt sajtó alá rendezte és részünkre eljuttatta, lánya Zsádon Ferencné, szül: Kiszely Margit.

A rajzokat Kiszely Ferenc készítette.

Pusztaberki

Részlet: Kiszely Ferenc emlékirataiból

Árván maradtunk, mert Berkibe költözés közben Apám meghalt. Pusztaberki kisközség Nógrád vármegyében. Utolsó posta-és vasútállomása Borsosberényben volt.

Ceglédről Budapesten, Vácon át vonattal utaztunk Borsosberénybe (kb. 140 km), Bérinkéből Berkibe 1-2 km volt a földút.

Ceglédről a századforduló elején kb. a 30-as évekig többen elmentek más vidékre földet venni, mert Cegléden eladott földért kétszer-háromszor annyi földet tudtak venni.

A mi családunk a vállalkozni-gazdálkodni akaró volt, mert a 90 hold besnyői föld, valamint a nagybátyám feleségének, „ángyikának” kb. 15 hold földek árán Berkiben 250 holdat vettek.

Berkiben 180 hold szántó, 15 hold rét, 5 hold park és 50 hold erdős legelő volt. A táj szépsége, a föld kiváló minősége nagy reményeket fakasztott nagyapámban és a két testvérben. Apám és Nagyapám a teljesebb paraszti élet megvalósulását látták ebben a lehetőségben.

Ehhez a földterülethez még bérbe vettek 100 holdat, hogy a két testvér együtt, a Nagyapám felügyelete mellett majd jól és hasznot hajtóan gazdálkodjanak.

A költözködéskor Apám úgy gondolta, hogy a bútort Cegléden felrakja egy teherautóra és Berkiben lerakja, ezért fogadott bérautót. Arra én is emlékszem, hogy a fuvaros udvarában voltam Apámmal az autót nézni, gondolom akkor állapotok meg az indulás idejében. Sajnos ez a praktikus elgondolás tragédiával végződött.

Este indultak Ceglédről, hogy másnap reggel Berkibe érjenek. Másnap reggel kb. 7 óra körül értek Rétságára, az autó fülkéjében hárman ültek, a kormányon a tulajdonos fuvaros, mellette a segítője és harmadiknak Apám.

Rétság előtt egy dombtól lefelé az autót a sofőr megeresztette, hogy a lendület felvigye a szemben lévő emelkedőre.

Egy falusi ember két süldőt hajtott az úton, az egyik süldő az autókerek alá került, az autó felborult, illetve bukfcet vetett úgy, hogy az autó a bútorok tetején volt, a kerekei az ég felé álltak. Az Apám melletti ajtó kinyílt, Ő kivágódott a köves útra és belesúszott az árokba. A sofőrnek a nyakcsigolyája sérült meg, a közepén ülő sértetlen maradt.

Apámat bevitték a balassagyarmati kórházba, ahol elvérzett és aznap délután meghalt. Apám kéz- és lábtörést, valamint medencecsonttörést szenvedett, ennek következtében az eltört medencecsont ereket vágott el és telt hólyagrepedést is kapott, mely vérmérgezéshez vezetett.

Abban az időben, 1927-ben ezen még a magyar kórházakban nem tudtak segíteni.

A baleset oka, azon felül, hogy a süldő megakasztotta a kereket, az is lehetett, hogy egész éjjel mentek, és a sofőr is elbóbiskolhatott, ezért a kormánykerék a kezéből kiesett. Abban az időben egy olyan kis teherautó terhelve kb. 20-25 km/órával haladhatott, lehet, hogy Vác után még lassabban. Állítólag elég rozoga állapotban is volt. Elbeszélés szerint, amikor velem néztük az autót, nemcsak az indulást beszélték meg, hanem azt is, hogy egyáltalán lehet-e az autóval menni.

Apám meghalt, a bútorok összetörték, a szép remények családi tragédiát teremtettek.

A Nagymamám bánatában, betegségben két év múlva meghalt 52 évesen. A Nagypapám –érezhetően Ő is belerokkant a tragédiába- megöregedett, 5-6 év után, 66 évesen meghalt.

Előzőleg Apám halála után egyik dédnagyanyám 80 évesen, majd Nagypapám után egy másik Dédnagymamám 88 évesen meghalt.

Így bizony az én életem az első 10 éve állandóan gyászban telt el, hiszen Anyámat még 10 év múltán is hallottam este, lefekvés után sírni, mivel én igen rossz alvó voltam és vagyok ma is.

Pontos időrendben nem emlékszem a berki életre, az Apám halála utáni történésekre.

Talán csak lassan tudatosodott bennem Berki léte és az Apám halála után kialakult megváltozott helyzet.

A Berkiben elindult kezdeti éveken én Cegléden voltam a nagymamáknál, Anyám lakott Berkiben az Öcsémmel. Számomra Berki 9 éves koromban tudatosodott és tárult ki előttem a maga valóságában. Ugyanis ekkor Anyám úgy döntött, hogy a két gyerekkel teljesen Berkibe költözik. Ennek a döntésnek gazdasági okai voltak. Apám halála után 4 évvel kezdett életre vergődni, és észrevenni, hogy a most már egyedül gazdálkodó apai nagybátyám nem egészen annyi jövedelmet biztosít számunkra, mint amennyi járna. Úgy gondolta, ha végleg ott lakik, akkor jobban szemmel kísérheti a nagybátyám gazdálkodását és a jövedelem alakulását. Sajnos ez nem vált be, de erről majd később.

Az 1932-33-as iskolai évben Berkiben jártunk iskolába, én 3. osztályba, az Öcsém első osztályba. Az iskolaév kezdete előtti nyáron már leköltöztünk Berkibe. Majd 2 évvel később, 1935 nyarán és utoljára 11 évesen nyaraltam Berkiben. A 9 éves képek, események keverednek bennem a 11 éves gyerek élményeivel, megfigyeléseivel.

Pusztaberki kisközség kb. 70 házból állt, kb. 270-280 lakossal. Egy völgyben helyezkedett el, a Vác- Érsekivadkert-Balassagyarmatra vezető úttól kb. 1 km-re. A réten, a falu déli oldalán a Vitéz patak folyt. Ezt, mint 9 éves gyerek több helyen is át tudtam ugrani, igaz, magas, nyurga gyerek voltam. Úgy emlékszem, hogy általában 1-2 méter széles és kb. 50-80 cm mély patak, mely ma is vígan csordogál.

A falu egyik magasabb részén, észak-nyugati irányban az úgynevezett „kastély”, 5 holdas parkkal, előtte kis belsőség: disznó-, baromfi ólak és udvar, majd 50 méterrel kijebbe a majorság és a szérűskert. A „kastélyra” talán inkább a „kúria” elnevezés illett volna, de a falubeliek kastélynak nevezték. Egy épület, mely állt 8 nagy helyiségből, nyitott, oszlopos, 1 méter magas „L” alakú védőfalas tornáccal.

Valamikor a falu 1 uraságé lehetett, úgy a 18. században, kb. 1000 hold földdel, szántóval, réttel, erdővel. A kúria mellett alakult ki a falu cselédekből és idénymunkásokból. Az 1930-as években a falu 80 %-a önálló, kiscsészes emberekből állt, 20%-a pedig cselédekből, rész munkásokból. Kb. 30%-a lehetett a falu lakosságának, akik tisztán a saját földjük jövedelméből éltek. Egy-két ilyen önálló gazda neve: Varényi Pál, Kis Zoltán, Glózik Mihály, Tóth Ferenc, Capiák János és Capiák István testvérek, Czirjákék. Ismert, módosabb emberek voltak még: Ternovszki

Mihály a bíró és Gučznik úr a boltos-kocsmáros. Előzőleg Borsodiéké volt a kocsmá, majd az 1970-es években újra ők vezették

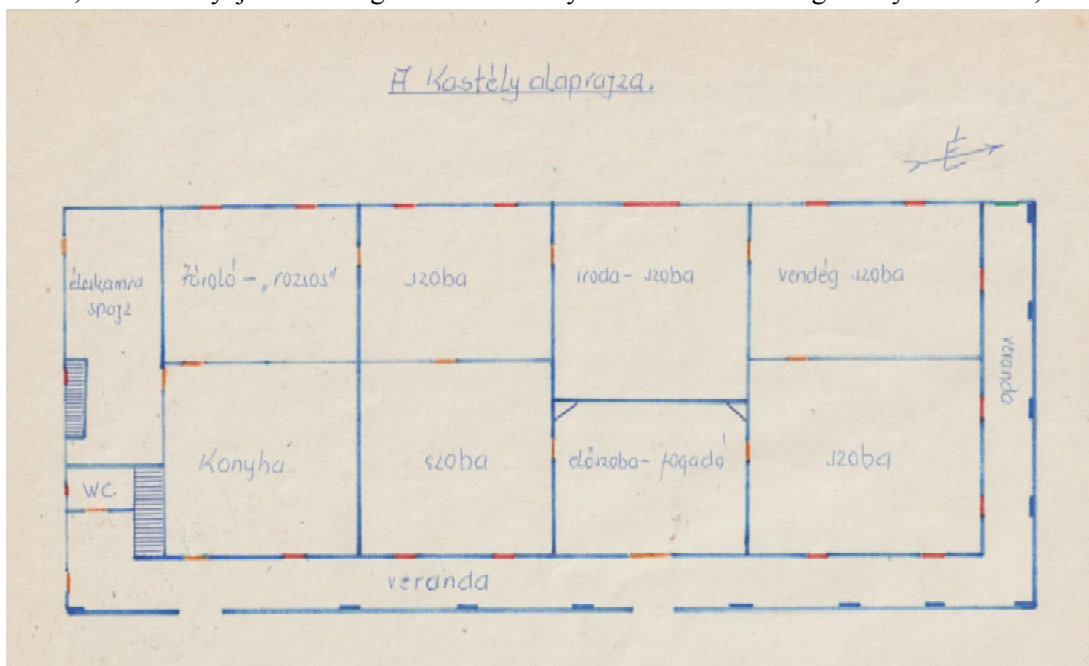
Az önálló, kisföldű emberek aratást, kukorica művelést vállaltak Berkiben, vagy a környező uradalmakban.

A falu északi oldalán volt az 1 tantermes iskola, ide 3-4-5-6 osztályosok jártak délelőtt 8-12 óráig, az 1-2 osztályosok délután 1-4 óráig. A tanító úr Mosonyi László volt, Patak község jómódú kisparaszt fia, aki maga is félig paraszt, félig tanító volt. Berkiben volt tanító föld is, ezt maga művelte. Volt 2 szép szürke lova, kocsija, szánkója, nyerge, sokszor Patakról –időjárás függvényében- ezekkel az eszközökkel tudott átjárni, tanítani.

Az iskola előtt volt a játszó udvar, mely egyben levente gyakorló tér is volt, emellett volt a temető kert, szintén az út mellett a római katolikus templommal. A templomnak tornya nem volt, az egyik végén harangláb állt fából és abban volt egy kb. 15-20 kg-os kisharang. A templommal szemben egy gyalog lehetett lejárni a völgybe, az „ulicskán” (szlovákul utca), mert hiszen a falulakó palócok Mikszáth Kálmán „jó palócai”.

A szomszéd település Horpács község volt, ahol a földbirtokos-kastélylakó Mikszáth Kálmán volt. Én már csak a feleségét és egyik fiát láttam, amikor a Mikszáth kúriában voltunk evangélikus istentiszteleten. Mikszáth egyik könyvében ír Pusztaberkiről, mert 2 kutyájuk elbarangolt és a berki Gyurácéknál lettek meg. A Gyurác bácsit, mint öreg kocsisunkat még én is ismertem.

A kastély kb. 10 m széles és 20-25 m hosszú lehetett, „süندölös”-cserepes tetővel, 2 nagy kéménnyel. A két család úgy helyezkedett el, hogy mindenkinek volt 2-2 szobája, közös konyha, mellette a „rozsos”, ami egy szoba volt, amit kamrának használtak, közös éléskamra, pince, mely az éléskamra

és a konyha alatt volt. Volt egy fogadó előszoba az épület közepén, a feljáratnál és volt még egy hosszú vendégszoba is. A középső fogadó szoba 2 ajtóval nyílt a verandára. Ezen kívül külön egy ajtós bejárat volt a konyhára. A konyha mellett volt a verandáról a padlásfeljárat, mellette a kétülökés, ürgödrös WC. Az épület végén volt egy elég nagy másik pince is, kb. a 2 szoba alatt.

A szobák belső boltívesek voltak, ezek a boltívek a padláson is meglátszottak. A padláson 50 cm magasan egy újabb tetőtartó gerendázat volt.

A fogadó előszoba 2 sarkában „Kamin” volt, vasajtókkal lezárva. Innen lehetett a 2 kéményt tisztítani és fel lehetett menni a padlásra. A 2 kéményt a padláson boltív kötötte össze. Feltételezhető, hogy valamikor a szobákat kandallókkal fűthették.

A széles, kb. 150 cm-es veranda igen jó hely volt szaladgálásra, játékra.

A faluból egy kb. 1,5-2 méter magasra kanyarodtunk fel, ahol egy kocsibejárati kétszárnyas vaskapu volt, téglakaputartó oszlopokkal. Az út bal oldalán 20-30 éves eperfák voltak, közöttük sűrű orgonabokrok, mint sövénykerítés kb. 50-60 méteres szakaszon.

Jobb oldalt betonból öntött koszorúval, lyukmintás téglakerítés állt kúpos kiképzéssel, melynek belső oldalán 5 méterenként, e méter széles lépcsőfokok voltak. A kastély előtt az út rovására, kb. 1 méter szélesen virágágyak voltak rózsafákkal. A kertből a kastélyba közép részen 3 lépcső vezetett fel. A virágágyban 15-20 db rózsafa volt, amikor nyíltak, gyönyörűek voltak. A falu felől a nagykapu melletti díszes vasajtó zárta le a faluba vezető szép, virágos, díszes utat.

A kastély veranda sarkától a kisajtóig kb. 2 méter magas, széles, lyukacsos téglafal kerítés volt, beton koszorúval a tetején, az oszlopokon kúpos betonfedővel.

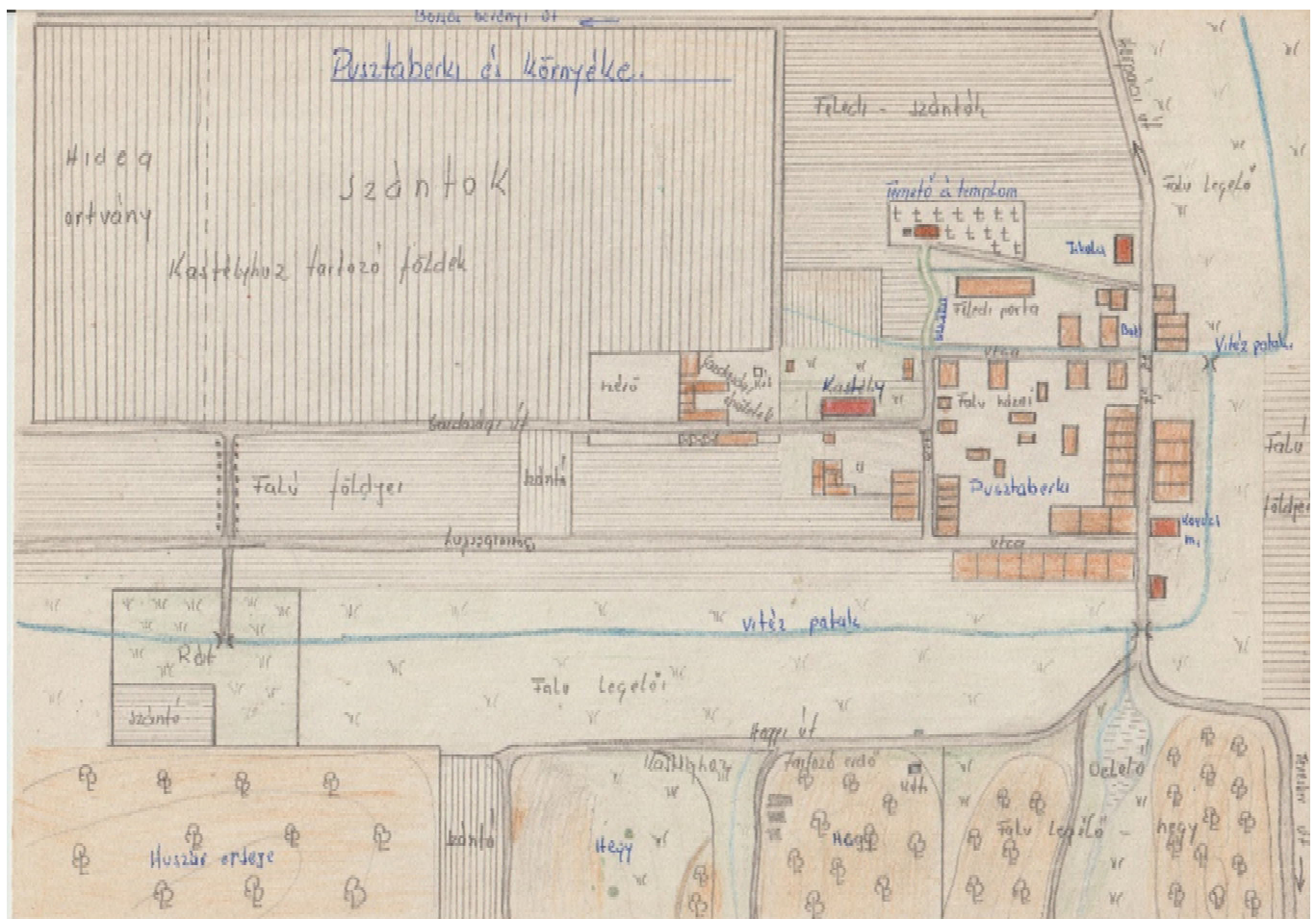
Hát ez volt a főbejárati rész a kastély előtt, a már leírt lyukacsos kerítés a falu felől 1 méter magas volt, a járda felől kb. 40 cm-es, s a kastély végénél, ahol kiszélesedett, már 1,5 méter magas volt, a konyha felőli részen már csak 40 cm. Igen szép, impozáns bejárati része volt a kastélynak: a falu felől bevezető út, a rózsafák virágos szegéllyel, ahol a Petúniák, Bársonykák, Sarkantyú virágok díszeltek.

A park a kastély háta mögött terült el, egyik oldalt a falu felé kb. 100 méterre, másik oldalt is 100 méterre a gazdasági épületek felé. Ez a park 5 magyar holdon terült el úgy, hogy hátrafelé lejtett, majd kb. 40 méterre úgy 130-140 cm földfal volt. Lejjebb 30 méterre ismét 130-140 cm-es földfal és ezután, úgy 50 méter után széles és 150 méter hosszú szántó. A szántó alatt egy kispatak csörgedezett, 20-30 cm széles és mély. Eső után és hóolvadáskor volt benne nagyobb víz. A patak másik oldalán egy meredek, 50-60 fokos 5-600 négyszögöl szántó terült el, melynek végében 100-150 négyszögöl „Noha” szőlő volt.

A kastély falu felőli veranda folytatásában volt a lejtős főút, mely a konyhakertbe vezetett. A patak túlsó felén volt ez a 200 négyszögöles konyhakert.

A patak partján vetemény ágyások, mintegy 50 négyszögöl területen. Ezt vették körül „L” alakban, 2 sorban piszke bokrok, fordított „L” alakban ribizli bokrok. A bokrokon kívül tök-uborka-krumpli és más növények termettek.

A park gyerekkorom játszóhelye és sok-sok finom gyümölcs termőhelye volt. Gyümölcsöket bármikor szabadon ehettünk. De itt, a parkban voltak kialakítva a virágágyak, hosszúkásák, kerekék, ezenfelül orgonák, úgynevezett

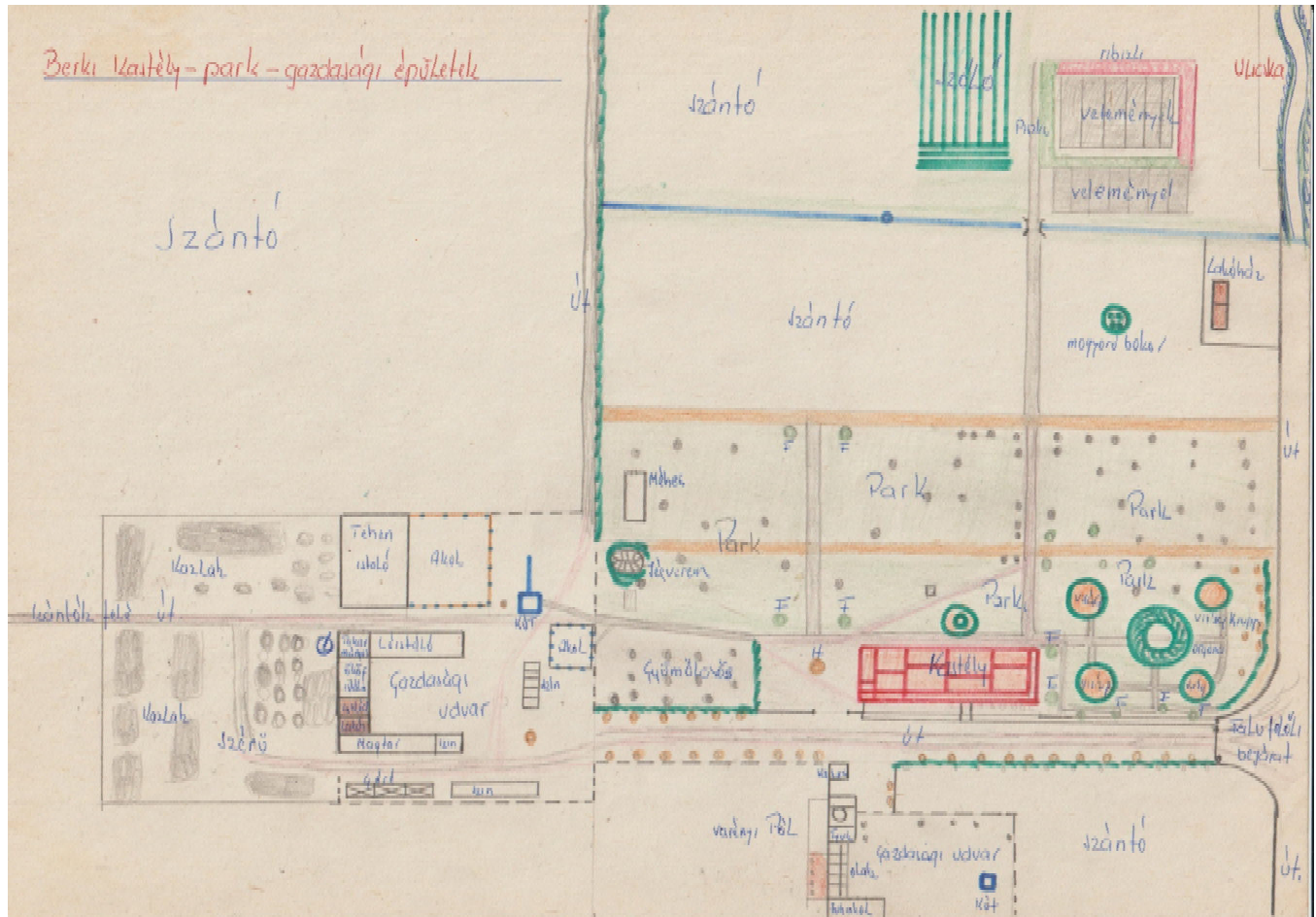
„gruppok” voltak.

A kastély végén volt egy kb. 100 négyzetméteres tisztás, közepén egy nagy hársfával. Szép nagy fa volt, mi gyerekek, 7-9 évesek négyen értük körül, ha a kezünkkel körbe fogtuk a fa derekát. Az ágai lecsüngtek annyira, hogy mi, gyerekek elértük és rajtuk hintáztuk, kissé „Tarzan” módján ellöktük magunkat. Ha ez a fa virágzott, csodálatos hárs illatot terjesztett és tele volt zümmögő méhecskékkel.

E fa alatt állandóan volt homok is, ahol kisebb korunkban játszadoztunk. Itt történt, hogy kis kerti kapával, az unokahúggal egymás mellett kutat ástunk, és amikor én lehajoltam, hogy kézzel kikaparjam a homokot, akkor ő a kapát az én fejembe vágta. Volt nagy ordítás, mert amikor a fejemhez nyúltam, a jobb kezemen folyt a vér, majd a vizes lavórban is én egy lavór vért láttam, mert rögtön kimosták a kb. 2 cm hosszú vágást. A fejem nem szakadt be, csak a fejbőröm sérült meg. Arra emlékszem, hogy rögtön Rétságra vittek az orvoshoz, aki az oldalamon megcsípett. Ekkor adta be a tetanusz oltást.

A parki játékokban négyünkön kívül játszótársak voltak a Brinda Miska és Mancsi, a Vida lányok: Ani, Böske és időnként mások is.

Egyszer az orgona „grupp”-ban játszottunk, eredetileg itt az asztalnál a padokon gondolom a valamikori uraságék uzsonnáztak és beszélgettek. Az én időmben az asztal és a pad már elég rozoga állapotban volt. Szóval az öreg orgonák közé telepedtünk játszani, itt a bokrok-fák tövében tiszta helyet söpörtünk és vittünk különböző játékokat, sokszor babáztunk is, mert túlsúlyban voltak a lányok. Szóval kezdtünk belefeledkezni a játékba, amikor megszólalt a bagoly, hogy: fiuu-fiuu-fiuu. Nosza, szaladtunk befelé, mert babonások voltunk és féltünk a bagoly hangjától. A bagoly kiskuvik volt, de mi azt akkor nem tudtuk. A mi kis babonás játszótársainktól azt hallottuk, hogy ha a „bagó” szól, akkor meghal valaki. Ez a babona onnan van, hogy ha falun meghal valaki, akkor a sirató asszonyok a halottnál virrasztanak, és a lámpát égetik. A kuvik éjjeli madár, és ha a falu valamelyik házában világosságot látott, akkor kuvikolt, ezért halálmadárnak is nevezték.

A „gulyás” Brinza Mihály, a Miska és a Mancsi apja, igen vicces ember volt, és ha a közelében voltunk, mert éppen a parkban kaszált, ha a kuvik megszólalt, akkor nem állta meg szó nélkül, hogy ijesztgessen bennünket, gyerekeket. „Halljátok, mit mond a „bagó”? Hogy fiú-fiú. Elvisz benneteket, ha rosszak lesztek.” Ez intelem volt nekünk és a saját gyerekeinek is, de mi ezt akkor nem tudtuk, illetve, ha magunk voltunk, készpénznek vettük, hogy a halálmadár fiút akar.

A félelmet feledve a szép, napsütéses nyári napokon sok fát megmásztam, már csak a Miskával, mert az öcsém félt fára mászni, a többiek meg lányok voltak. Ettünk cseresznyét, körtét, almát, szilvát, sok-sok fekete és fehér epret.

Volt egy közepes körtefa, finom körte termett rajta. Alig vártuk, hogy érjen. Azért sokszor éretlenül is ettük. A jégverem mellett is volt egy nagy körtefa és ezen néha igen sok körte termett, de erre a nagy fára már nem mertünk felmenni, botokkal vertük le, sok esetben a félérett körtét. Ha megérett, akkor a „gulyás” rázta le a sok körtét.

Volt több fajta szilva is, egyik volt a lószemű szilva, mely gyermekököl nagyságúra is megnőtt. Ha ki tudtuk várni, hogy megérjen, finom volt. Egy másik fán termett a „köcsögszilva”. Ez fehér-barna kispettyes, édes, húsos szilva volt. Még másik fán apró, veres szilva termett, mely már féléretten is ehető volt. Ezt nevezték póri nyelven „kutyatökű” szilvának. Szívesen kerestük a fehér szilvafát is, igen finom, zamatos gyümölcsöt termett. A legtöbb szilvafa „Duráncai” volt és kevés „Besztercei” volt. Ezekről is sokat lakmároztunk. De voltak különböző édes-savanyú almafák is, amiket mi rendszeresen megmásztunk és dézsmáltunk.

Tiltva nem volt a lakmározás, de azért intettek bennünket, hogy éretlenül ne együk, mert mindig volt köztünk, aki hányt a rissz-rossz éretlen gyümölcsöktől. Egyébként befőttet, lekvárokat és „cefrét” (pálinka alapanyaga) készítettek a leszedett és összeszedett gyümölcsökből.

Az eperfák a kastély előtti úton, a falu felől egy sorban, a gazdasági épületekhez vezető úton két sorban voltak. A Miskával minden fát megmáztunk, ettük a finom, érett epret és közben megráztuk, hogy a többiek is szedegessék. Ezekért a fára mászásokért elég sokszor kikaptam, mert én voltam a legmaszatosabb, és az én nadrágom, ingem szakadt el a legtöbbet.

Persze én akartam minden madárfészket kiszedni, de féltem is, mert azt tanultuk, hogy a madarak az „Isten madárkái” és mi féltük az Istent. De legjobban a szülőktől féltünk, akik tiltották is a fára mászást, és a madárfészkek szedését.

Egyszer egy öreg körtefa odúba dugtam a jobb kezemet, és a karom beszorult, de ijedtemben gyorsan kirántottam. A csuklómon belülről volt 2-3 kis kinövés, amit mi úgy hívtunk: „tyúksegg”, hogy miért, nem tudom. Ezeket a kinövéseket az odú lekapta a kihúzáskor és vérzett, de ennek az lett a vége, hogy a helye begyógyult és soha nem jött másik szemölcs.

A parkban voltak nagy gesztenyefák, különböző fajta és méretű fenyőfák is. A kastély háta mögött volt egy kerek „grupp”, a közepén egy pár évtizedes igen szép ezüstfenyő, körülötte szép rózsafák, különböző fajta és színű virágok. Körben, szegélyként ezüstsínű nyúlfüle, ennek az alakja a nyúl füléhez hasonlított és a fogása is puha, bársonyos volt.

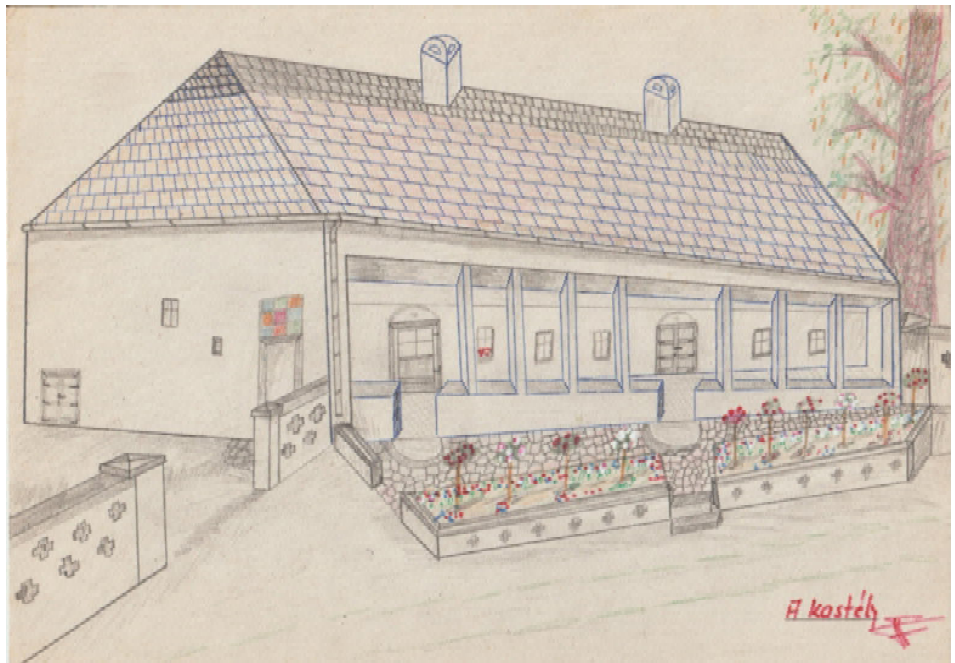
A parkban több területen is voltak virág és rózsafa csoportok, ezzel a nyúlfül növényvel keretezve.

Az egész parkban és az épület előtt kb. 120 rózsafa volt. Nekem a fehér, a sárga és a piros tearózsák tetszettek, mert a szép színük, festői alakjuk mellett, ezeknek volt a legkellemesebb illatuk. Persze voltak bokorrózsák is, ezeken felül piros, rózsaszín és fehér pünkösdi rózsák is, sok-sok és sok színű tatógók is, még sokszínűbb petúniák, szegélyek, bársonykák és sarkantyúvirágok sokasága.

Volt a parkban, a kastély falu felőli végénél, a kijárat mellett 2 darab nagy, tülevelű tobozos fenyőfa, az egyik fa tetején gólyafészkek voltak. A fa magasabb volt, mint a kastély, a gólyafészkek úgy a teteje felé egy vastagabb ágon volt, sok-sok veréb fészkekkel az oldalában.

Elég nagy volt a fészkek. Egyszer egy vihar ledobta, és úgy tették vissza, hogy a fészkek alá egy kocsikereket tettek és így biztosabban állt, a gólyapár pedig minden évben épített hozzá, ahol 3-4 kiscigolyát neveltek fel. Sokat bámultam a gólyák repülését, a fészkekben és a kémények tetején a tollszködést és a kelepelést. De sokat láttam a kiscigolyák etetését is. A fészkek, a rét fölötti repülésük, az augusztusi réti gyülekező a „Vitéz” patak mellett: 30-40 gólya, igen szép, érdekes látvány volt.

Ami félelmetes volt, az a gólyafészkek alatt elmenni, mert féltünk, hogy a gólya a békát elejti és ránk esik. Sok-sok békát hordtak, néha csirkét is a gólyaszülők a csőrükben. Ezen felül a gólyák fehér ürüléke is kellemetlen, ha az ember fejére hull.

Igen félelmetes volt a fenyőfák susogása a viharban, szinte süvöltés volt. Vihar esetén bizony sok fenyő-, gyümölcs és más fák ágai letörtek. Vihar után nemcsak a gyümölcsöket, hanem a faágakat, gallyakat is össze kellett hordani, ebben már mi, gyerekek is segítettünk. Ebben az összehordott, különböző lombosított gallykupacban igen jól eljászadoztunk napokig is. Építettünk, kialakítottunk magunknak szobákat, ahol fiúk-lányok összefújva beszélgettünk.

Következő számban folytatjuk.

Új rovatot indítottunk – Jelen vagyunk Pusztaberkiben címmel, ahol a településünkön jelenlévő és működő vállalkozások, gazdasági szereplők, egyéni vállalkozók mutatkoznak be olvasóinknak.

Bemutkozásunk

Becsületes nevem Huck Anett, a férjemé pedig Dobai Dániel. Én vagyok a család szóvivője általában, szeretek és szoktam is írni, így most olvassák hát szeretettel kis családuknk történetét. Kezdhethem az elején, de én mégis inkább a közepébe csapok, türelmetlenségem itt is megmutatkozik.

2020 sokaknak nagyon nehéz év volt, és természetesen mi sem maradtunk ki a járványhelyzet okozta

nehézségekből, de az biztos, hogy rengeteg csodálatos dolog is történt velünk ebben az évben, ami sokkalta jobban rányomta bélyegét a hangulatunkra és lelki állapotunkra. A két legnagyobb dolog: megfogant első gyermekünk, akire évek óta vártunk, és megvettük álmaink „birtokát“. Engedd meg kedves olvasó, hogy ezentúl így hivatkozzak rá. És azt is bocsássátok meg nekem, hogy tegező üzemmódra váltok, félreértés ne essék, tudok és szeretek is magázódní, de egész egyszerűen, őszintén és közvetlenül szeretném ezt a bemutatkozást elétek tárni, és ez nekem így könnyebben megy. Szóval, megvettük a birtokot, amit elég régóta keresgéltnk már. Nem tudtuk, hogy pontosan mit keresünk, de azt tudtuk, hogy leendő gyermekünket a természet közelében szeretnénk terelgetni az életben, és mi magunk is elvágódunk a

nagyvárosból. Bejártuk a környező dombokat, völgyeket, és messzebbi tájakon is megfordultunk, míg egy szép napon felkerekedtünk és eljöttünk ebbe a kicsiny kis faluba. A hirdetést már régóta néztük, és tulajdonképpen ránk nem jellemző módon azonnal eldöntöttük, hogy ez a leendő otthonunk. Tudod, mikor mélyen belül valami azt súgja, hogy ez az, amit kerestél. Varázslat volt a javából. Ekkor én még hatalmas pocakkal közlekedtem. Türelmetlenül vártam

a szülést is és a ház birtokbavételét is. Mindkettő eljött, megszületett kisfiunk márciusban, aki a Dobai

*"... az álom
megvalósulni látszik."*

Balaráma nevet kapta tőlünk. A birtokot már hárman vettük át. De álljunk is meg egy pillanatra, talán feltűnt, hogy nem szokványos neve van a kisfiunknak. Honnan ez a különleges névválasztás? Nem polgárpukkasztásról van szó, egész egyszerűen számunkra egyértelmű volt, hogy ha lehetséges, szanszkrit eredetű nevet válasszunk. Így történt, hogy egy szép estén Dani már harmadjára olvasta fel nekem az összes férfi utónevet, és mikor a Balarámához ért, egyszerűen csendben maradt, egymásra néztünk, mosolyogtunk és tudtuk, hogy ez a neve és kész. Szanszkrit eredetű név, jelentése erő és boldogság. De honnan ez a szanszkrit mánia? Ehhez régebbre kell visszalapoznom az emlékeim könyvében. Egészen pontosan a megismerkedésünkhöz, ami 7 évvel ezelőtt történt. Én úgy katalogizálom az életem lineáris történéseit, hogy van a Dani előtti életem és az

életem mióta ismerem Danit, és ez a nagybetűs ÉLET. Előtte csak lézengtem a lét ködös ösvényein, jobbra balra. Mióta MI együtt vagyunk, azt hiszem Dani nevében is beszélhetek, fénysebességre váltottunk mind az önmegvalósításban (és itt nem a karierről beszélek), mind az emberi kapcsolataink tisztázásában, és az élet szépségeinek megélésében is. Mind a ketten már akkor mikor találkoztunk, komoly érdeklődéssel voltunk a jóga tudománya iránt, mind fizikai, mind

pedig filozófiai oldalról. Így ez a szenvedélyünk is kibontakozhatott, ez mai napig tart, tulajdonképpen a mindennapjaink szerves része a jóga, mint filozófia,

mint spirituális gyakorlás, és persze, mint testgyakorlás is. Olyannyira, hogy Dani napi szinten oktatja a jóga minden aspektusát. Megismerkedésünk utáni évben már Indiában találtuk magunkat, ahova azóta is visszatérünk. Minden évben minimum egy hónapot töltünk el India déli részén, ahol főleg tanulással, meditációval és különböző gyakorlással töltjük a napjainkat. Erről tulajdonképpen végtelen ideig és mennyiségben tudunk mesélni, de nem kezdek bele, akit érdekel az ügyis megkérdezi majd, a többieket meg nem untatom ezzel :D.

És ha már az utazásnál tartunk, a járvány előtt rengeteget utaztunk, bejártuk a fél világot. Voltunk Kaliforniában, ahol egy kisbusszal jártuk végig a nemzeti parkokat, voltunk Japánban, ahol 8 napot töltöttünk egy zen kolostorban, majd belevetettük magunkat a Tokyo-i örületbe. A nászutunkon 3300 km-t motoroztunk, ezalatt végigjártuk Olaszországot, átkompoztunk Görögországba, majd a balkánon jöttünk haza. Európán belül pedig fel sem tudom sorolni mennyi helyre elmentünk már. Órákig tudnék mesélni a kalandjainkról. Ez nekem, akinek azelőtt még útlevele sem volt, egészen nagy váltás. Angyalföldön nőttem fel egy panellakásban, voltunk kb. minden évben nyaralni, de ez a fajta „szabadság“, hogy tényleg oda mehetek, ahova csak szeretnék, ahova csak a szívem húz, erre Dani tanított meg. Most nagyon furcsa, hogy ilyen régóta itthon vagyunk, kicsit átalakult a világ is, meg a családjaink is Balaráma érkezésével, és most a birtokkal meg aztán főleg ide koncentráltuk magunkat.

Dani hosszú évek óta egy családi vállalkozásban tevékenykedik, és most jutott el arra a pontra, hogy ennek vége. Év végéig van a cégnél, ekkorra tervezzük a beköltözést is, és utána maximálisan koncentrálhat valami olyan dologra, amit igazán szeret. Ez még kialakulóban van, nagyon szeret fával dolgozni, és a növényeket is, amint lesz idő és energia arra, hogy ez letisztázódjon, akkor biztos vagyok benne, hogy nagyon gyorsan meglesz az új irány.

Én legfőképpen anyuka üzemmódra váltottam, ez az íráson is kicsit érződik, se kipihent nem vagyok, se összeszedett, de ráadásul időm sincs. Bali fél éves, és a szeretet olyan mély dimenzióit hozza felszínre bennem, hogy szinte fel sem fogom, közben meg nagyon nehéz és fárasztó is ez folyamatos figyelem, amit rá irányítok. De ez most nem egy anyuka blog :)

És a birtok:

Mit is szeretnénk egy ilyen szép nagy területen?

Vannak nagyon szép álmaink, melyben szerepel egy elvonulóhely meditálni vágyóknak, akik a város zajától kicsit elvonulva befelé szeretnének figyelni. A természettel harmóniában, a jelenben létezni és felfedezni az élet szépségét. Ehhez jurta-szállásokat képzelünk el, ha jól megnézték, ehhez az első jurta már áll. Végülis az álom megvalósulni látszik, reméljük, hogy minél hamarabb.

A másik dolog, amibe mindenképpen belevágunk az egy permakultúrás veteményes és kert. Ez tulajdonképpen kísérleti jellegű, hiszen ebben egyikünknek sincs tapasztalata még, de ezt ellensúlyozza a lelkesedésünk és a kitartásunk.

Utánaolvastunk, megnéztünk egy rakás videót, és persze beszéltünk olyanokkal, akiknek ez már megy, vagy éppen még nem megy, mert valamit elrontottak. Kijárjuk ezt az utat, mert annyira vonzó számunkra a gondolat, hogy a föld kizsákmányolása nélkül termelhetünk élelmiszert.

Röviden, ez az, amit kis családjainkról tudni érdemes. Pusztaberkli már a szívünkbe zártuk, és otthonunknak tekintjük. Nem véletlen, hogy pont úgy jött ki a lépés, hogy éppen itt írom ezeket a sorokat. A reggeli hűvös köd körülölel, és este az otthon melege a kályha tüzeiben válik érezhetően valóságossá. Köszönjük, hogy itt lehetünk.

Huck Anett

A szarvasbögés ünnepe

Nem lehet más, már csak a múltban rejlő hagyományai miatt sem. Bögéskor, más néven a rigyetés időszakában, a letisztított agancsú bikák csapatai feloszlanak, hogy megkeressék a folyató teheneket és „beálljanak” melljük. De vajon kié lesz a hárem? Ki örökít, és kinek kell odábbállnia? A csörtét főként a jó kondícióban, kulminációs korban (az egyedi teljesítmény csúcának elérése, tetőpont) lévő bikák nyerik.

A győztes mindent visz: övé a hárem, az örökítés lehetősége, és ő lesz a hárembika, aki nem enged a tehenek közelébe más „mellékbikákat.” A középkorú és az öreg bikák bögés idején szinte egyáltalán nem táplálkoznak, és jelentős, akár 20-30 százalékos testtömegvesztést szenvednek el ez idő alatt. És ha a küzdelmeknek az az ára, hogy a következő nemzedékben az ő „vére” is csörgedezzen, ám legyen!

A szarvas régóta fontos szerepet játszik az ember életében, a Szarvas ábrázolások már az új kőkorból megjelentek. A szkíta sírokon és szarkofágokon a szent fához vezetett lelket a sámán anyja szarvastehén alakjában fogadja. Az evenki hitregék felső világában a szarvast üldözi a medve, ettől váltakozik a nappal az éjszakával. Számukra a szarvas elsősorban a Nappal áll kapcsolatban, elmondásuk szerint szarvai a Nap sugarai. Néhány nép mítoszában, a Nagy Medve és a Tejút csillagkép eredetét azzal magyarázzák, hogy a vadászok kergetik a szarvast. Az evenkik egyik mitikus története Heglenről, a kozmikus szarvasról szól, aki elragadja a Napot, és magával viszi az égi tajgába, azonban az óriás Main, aki a nappalok és az éjszakák változására vigyáz, szárnyas sílécein üldözőbe veszi, és miután éjfélre utoléri, másnapra az elrabolt égitestet visszajuttatja az embereknek. Az észak-amerikai indiánok képzetében ugyancsak természetfeletti lény a szarvas, úgy tudják, hogy ő adta a tüzet az embereknek. Számos mesében a világmindenség megtestesülése, a sámánok segítő szelleme vagy hátasállata. Szarvas háton lovagol a

kínaiak egyik leghíresebb halhatatlan hőse, a Hosszúélet Csillaga, így az örök élet szelleme rá is átsugárzik, ezért a szarvas a hosszúélet jelképállata is. A szarvas a buddhizmusban is helyet kapott, az egyik történet szerint Sákjamuni valamelyik korábbi életében maga is szarvas volt. A sámánkultusz tárgyát képezi a rituális Szarvas vadászat, az állat elejtése, feldarabolása, lakomája, ajkának friss vérrel való bekenése, szemének és csontjainak rituális eltemetése vagy állványra emelése, de sokfelé az elejtett szarvas elajándékozása is szokássá vált. A szibériai népek a házaikat jávor- vagy rénszarvas szarvaival díszítik, az agancsokat sokfelé talizmánként is felhasználják.

A magyar néphagyományban, népköltészetben ugyancsak jelentős szerepet játszó legendás állat, egyes feljegyzések szerint ezer szarva van, szarva hegyén ezer égő gyertya, két veséjén két arany kereszt; egy másik változat szerint homlokán van a fölkelő fényes nap, oldalán a szép hold, jobb veséjén az égi csillagok. A csodaszarvas olykor kis kerek pázsiton legelészik, máskor fekete felhőben tűnik fel. A honalapító testvérek, Hunor és Magor a csodaszarvasról szóló monda szerint egy szarvast üldözve találnak letelepedésre alkalmas helyet. A középkori krónikákban csodaszarvas mutatja meg, hol kell templomot, kolostort építeni. Szent Gellértnek szarvas jelöli ki a Bakonybéli monostor helyét, a váci egyház alapításmondájában szarvas mutatja meg Szent Lászlónak, hogy hová építse a székesegyházat. Tehát legjelentősebb állatunk, a csodaszarvasunk a hajnali fényt, a fény felé való vezetést, a gyors változást és a megújulást idézi föl. Agancsai a világfát és az éggel való kapcsolat kialakítást jelképezik. Ugyanakkor az elhullajtott és újra növekvő agancsok az élet állandóan változó ciklusait, az elmúlást és az újjászületést szimbolizálják. Az aranyszarvas visszavezeti az embert a régi tanítás ősi bölcsességéhez.

„Éneklő pogány asszonyok dalolásából született a magyar nyelv. A csodaszarvas rázta le agancsával az erdő ékszerait, a piros bogyókat, hogy szép magyar szavak legyenek belőlük.” – Krúdy Gyula.

Kis falunkban is hallani a bögést, és az agancsok csattogását. Szerencsénkre nem is kell megvárni a hajnalt, hiszen már délelőtt megörvendeztetnek a semmivel össze nem téveszthető nászra hívó hangjukkal. Ez ritka kegy – néha egyenesen úgy tűnik: a léleknek kegyelem.

Podlovics Zsolt

Program ajánló

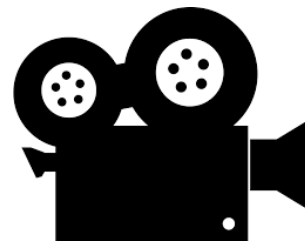
2021. október 08.-án 17:00 órakor Madáretetés, -megfigyelés és -fotózás címmel vetített-képes előadást láthatunk Faragó Zoltán előadásában. Mely madárfajok fordulhatnak elő az ember környezetében? Ehhez kapcsolódóan különféle típusú madárodúkat, mesterséges fészkelőtálcákat, itatókat, porfürdőket szoktak kihelyezni azok az emberek, akik szeretik a madarakat. Ezekkel, illetve működtetésükkel és denevér oduk telepítésével kapcsolatosan egy előadást tekinthettek meg a könyvtárunkba látogatók. Gazdag fotóanyag került bemutatásra.

2021. október 22-én 17:00 órától az előző előadáshoz kapcsolódóan, akinek kedve van, tartson velünk **madáretetőt készíteni**, melyhez az anyagot az önkormányzat biztosítja, csak kalapácsot kell magával hoznia mindenkinek. **Vendégünk lesz Kisteleki Gergely is, aki elhozza a madarát és betekintést nyújt a madárröptetés szépségeibe.**

2021. október 23. az 1956-os Forradalom és Szabadságharc Emléknapja. A nemzeti ünnepnapra való tekintettel reményeink szerint a Szent Ambrus Katolikus Általános Iskola diákjai idén is fellépnek a Pusztaberkli Község Művelődési Termében egy általuk készített színvonalas műsorral.

A kisebb fennakadások ellenére beindul végre a könyvtármozi is! Várhatóan megérkezik minden eszköz is, így hamarosan elkezdhetjük az első vetítést itt a Pusztaberkli Könyvtárban. Még ebben a hónapban hozzáférhetővé válik a megtekinthető filmek listája, ami alapján várom majd az érdeklődőket, akinek van ötlete, hogy mit nézzünk meg. Korosztálytól függetlenül, minden olvasót és mozi kedvelőt szeretettel várunk!

VESSZŐFONÁS SZAKKÖR!

Nem utolsósorban még ebben a hónapban elkezdjük a vesszőfonás szakkört is. A foglalkozások ideje hamarosan meg lesz hirdetve, az első alkalommal megbeszélünk minden ezzel kapcsolatos dolgot. Várom az érdeklődőket!

2021. november 19-én 17 órától **adventi koszorúkészítésre** várjuk az ügyes kezű és érdeklődő lakosságot.

2021. december 3-án 17 órától **mézeskalácsot készítünk** együtt, az alapanyagot leszámítva mindenki hozhat magával formaötleteket és segítő kezeket ezeknek az elkészítésében. Ezeket a süteményeket felhasználjuk még másnap, azaz 2021. december 4-én 17 órakor kezdődő Mikulás ünnepségünkön is. Idén is ellátogat a Mikulás Pusztaberkibe, így szeretettel várunk minden gyermeket a Művelődési Teremben.

A fenti programokról részletes tájékoztatókat és meghívókat teszünk majd közzé, kérem kísérjék figyelemmel a Pusztaberkli honlapot és a település facebook oldalát, valamint a Könyvtári, Információs és Közösségi Hely nyílt csoportot az aktuális hírekkel kapcsolatosan.

Mészárosné Nemes Melinda

Reviczky Gyula emlékezete (1855-1889)

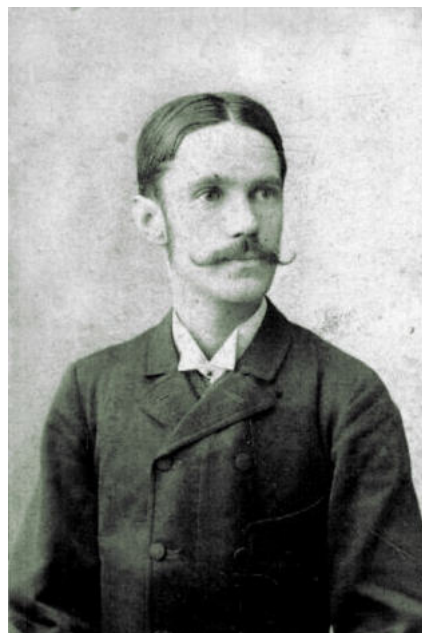
Reviczky Gyula – Imádságom

Legyenek áldva mind, a kik
Szivemet összetépték.
Ne ingereljen bosszura
Engem soha kevélység.

Ne érezzem sosem, sosem
Poklát a gyűlöletnek!
Kiket mindenki eltaszít,
Azok szeressenek meg.

Az irgalom szent anyyala
Lakozzék e világon,
S a vértanúk jutalma mind
Az emberekre szálljon.

Jőjjön a békekor, melyet
Sok ember sirva vár lenn.
S én is legyek jobb s igazabb,
Mint voltam eddig. Ámen!

Ki is lehetne a következő poéta, akiről írni szeretnék, mint Komjáthy Jenő barátja és szobatársa, a szintén sanyarú életsorsú, mégis nagy hatású költő, író: Reviczky Gyula.

1855. április 9-én született a Nyitra vármegyei Vitkócon* – házasságon kívüli gyermekként. Apja Reviczky Kálmán, felvidéki arisztokrata, testőrtiszt, édesanyja Bálek Veronika szlovák cseléd lány**.

Édesanyja korai eltűnése után Reviczky Kálmán és felesége, Zmeskál Judit veszik magukhoz a csecsemő Gyulát, és a kedves, szerető asszony saját gyermekeként nevelte. Ám Gyula három éves korában a szerető mostohaanya meghal, és a költő élete ettől kezdve bizonytalanná és traumákkal telivé válik.

Reviczky Gyula – Imakönyvem

Aranykötésű imakönyvet
Hagyott rám örökül anyám,
Kis Jézus ingben, glóriában
Van a könyv első oldalán.
Sok év előtt egyik sarokba
Beírta jó anyám nevét,
Lehajtom a betűkre főmet,
Hogy fölidézzem szellemét.

Nekem úgy tetszik, hogy csak egyszer
Fehér ruhában láttam őt.
Tavaszi volt ép', a kedves ákác
Virágzott a ház előtt.
A lemenő nap fénysugára
Reszketett ajkán, zárt szemén.
Apám ott állt a ravatálnál
És velem együtt sírt szegény.

Hogy elmosódtak a betűk! Mily
Sárgák s kopottak e lapok.
Rég' volt, midőn ez imakönyvből
Még az anyám imádkozott.
Kék selyemszállal összekötve
Van itt hajambul egy kevés.
Aranyos fürteimhez akkor
Nem illett még a szenvedés.

Irott imádság töredéke
Mellett van az anyám haja,
Emitt egy szentnek vézna képe
S egy régi, halvány Mária.
Elnézem... Épen így viselt meg
A sors azóta engemet.
Sokszor szeretnék sírni, hogyha
Nem szégyelném a könnyeket.

Az Ur imádságát ütöm fel
(Kisérőm a nehéz uton)
S vigasztalást vegyít a kínhoz
A te imád, óh Jézusom!
Imádság kell a szenvedőnek,
A kit a sors árván hagyott.
Úristen, én nem zúgolódom:
Legyen a te akaratod.

Föl nem panaszlom a világnak,
Csak szellemednek, jó anyám,
Milyen kopár volt ifjúságom,
S hogy mennyi bánat szállt reám.
Türtem, reméltem, megalázva
Idegenek közt éltem én;
De azt a régi imakönyvet
S emléked szentül őrizém.

Reviczky Gyula a pozsonyi főgimnáziumba jár, kitűnő tanuló, írásai a gimnáziumi önképzőkör büszkeségei, és úgy tűnik, fényes írói pálya áll előtte.

Ám tizennyolc éves korában meghal édesapja, és ekkor tudatosítják Reviczky Gyulával, hogy nem törvényes utód, és Bálek Gyulaként anyakönyvezték. ***

Atyai nevét mégis megtartva, immár nincstelenül vág neki a nagyvilágnak, hogy tehetségével és eszével éljen meg Budapesten.

Ám érdekes esszéi visszhang nélkül maradnak; versei – melyekben szakít a népnemzeti vonallal – ha ritkán meg is jelenhetnek, csak a befolyásosak ellenszenvével találkozhatnak. Az idős Arany János is a „kozmpolitizmus” bélyegét nyomja rá, mert Reviczky Gyula látványosan szakít a „provincializmussal”. Reviczky büszkén vállalja a „kozmpolita” jelzőt, és mély tiszteletét megőrizve Arany iránt, egy versben vág vissza bírálóinak.

Reviczky Gyula – A filiszterekhez

Csak hagyjatok, ha nem szerettek,
Én úgyse tartok véletek!
Nem kértem tőletek tanácsot,
Nem mondtam én, hogy szenvedek.
Isten küldé e küzködést rám;
Imádság felsíró szavam.
A kit az Isten látogat meg,
Az nem lehet boldogtalan!

A vágyak mámorát, ez édes
Keszervet ti nem érzitek.
Kétségimmet hát mért közöljem
És álmativéletek?...
Zokogva bár, de mégis érzem,
Boldog csak én vagyok magam!
Ki egy világot hord szívében,
Az nem lehet boldogtalan!

Mert lelkem' soha el nem adtam,
S nem vettem példát rólatok;

Azért én a ti szemetekben
Czigányos és különcz vagyok.
Jó tudnom, hogy világotokban
Lelkem bitang és hontalan.
Ki hú marad az ideálhoz,
Az nem lehet boldogtalan!

S mi minden válhatnék belőlem!
Hogy fölvihetném dolgomat,
Ha a jövőre volna gondom.
S szívemre venném sorsomat.
De jobb szabadnak lenni, bármily
Szegényen és magánosan.
Ki nem szorult az emberekre,
Az nem lehet boldogtalan!

Utálom a kufár világot,
Nem hajhászom nagyúr kegyét.
Ne gúnyoljátok hát kabátom';
Hisz' az tinéktek mit se vét.
Reményem, üdvöm, büszkeségem,
Egész lelkem dalomba' van.

Kit homlokán csókolt a múzsa,
Az nem lehet boldogtalan.

Kik az én sorsommal törődnek,
Mind égi-légi szellemek.
Óh, szent gyönyör! óh, boldog élet!
Hogy én is szállhatok velek!
Egy szebb világ van ott; lakói
Jók s boldogok mindannyian.
Ki bízik tiszta szellemekben,
Az nem lehet boldogtalan!

Hagyjatok hát! Nem egy világból
Valók vagyunk mi, hagyjatok!
Agyal vagy ördög, nem tudom, de
A ti testvérték nem vagyok.
Közétek úgy se szállok én le:
Erőködéstek hasztalan.
Ha én is sorsotokra jutnék:
Akkor volnék boldogtalan!

A fiatalok, az újra a megújulásra vágyók ekkor már vezérüket látják benne, de pénze ebből nem lehet. A Bánságba költözik, Dettára, ahol Bakalovich család házitánítója lesz: és beleszeret a család okos, szép nagylányába, Bakalovich Emmába. Az érzés kölcsönös, ám a racionális lány értésére adja, nem léphetnek frigyre egymással a költő bizonytalan anyagi helyzete, és tisztázatlan származása miatt.

Felindultságában, csalódottságában Reviczky Gyula újra Pestre költözik, de Emmával még évekig leveleznek. ****

Ám ekkor végre Budapesten Reviczky Gyula kezd érdekessé válni: a fiatal nemzedéknek ő testesíti meg az újat, a változást. A modernség és a nagyvilágiasság ízeit és illatait hozza az áporodott irodalmi életbe. Nagyvárosi költő, aki a nagyváros szenvedő kisembereit és elesetteit éneklé meg – vádló tanúvallomást tesz.

Reviczky Gyula – Mi baj van a világon?

Mi baj van a világon?
Mi baj?... Tekints körül:
Penészes pinczelyukban,
Hová nap bé se kukkan,
Ül nedves szalmazsákon
Egy váz a sok közül.

Pálinka-gőz tódul belőle;
Káromkodás az estimája,
S oly szennyes a ruhája,
Mint lelkének minden redője.
S a mint járok, czél nélkül épen,
Hallom rekedt hangját az éjben:
»Sokan vagyunk, de meg nem
osztjuk,

A mit a buja föld terem.
Nekem csak rongy, penész,
piszok jut.
Az úr utálja kenyerem',
Büzt izzadok, járványt lehellek;
Bünt éhezem, vért szomjazom.
Ember vagyok tán; így
neveznek;
De volnék bár inkább barom!«

Mi baj van a világon?
Nézz csak jobban körül.
Tekints az emeletre!
Ott ásítóz, heverve
Rugós selyem diványon
Egy úr a sok közül.

Fején a haj ritkul; szemének
Nincs fénye; azt hinnéd kisértet.
Petyhüdt arcán nem ül öröm,
Se bú csak végtelen közöny.
Hogy szóra nyissa, rest a nyelve;
De mégis, mintha így hebegne:
»Nem éhezem s mégis zabálok;
Iszom, pedig nem szomjazom.
Virágok közt ásítva járok;
Az élet csábait nem érzem;
Balról és jobbról két vezérem,
A csömör és az unalom.«
Mi baj van a világon?
Válaszra kell-e várnom?...
Remélem megtanultad,
Egy itt a baj, fiam:
Egyforma nyomorultak
Vagyunk mindannyian.

A fiatal nemzedék immár szellemi vezérének tekinti, ő pedig nem rest véleményyt nyilvánítani, amikor úgy érzi, szólnia kell.

Reviczky Gyula – Petőfi él!

(Arra az álhirre, hogy Petőfi a szibériai ólombányákban raboskodik. 1877.)

Petőfi él! De nem mint hiszitek,
Nem mint bágyadt tekintetű öreg.
A kor arczára nem vésett redőt,
Fehér hajjal ne képzeljétek őt.
Fejét fenhordja most is; szeme
fényes;
Oly fiatal még: csak huszonhat
éves!

Petőfi él! De nem volt soha rab.
Ne higyjétek, nem hord ő
lánczokat!
Kard van kezében, ajkán harci
dal;
Előre száguld mint a bösz vihar,
És túlharsogja az ágyúk morajját
Szent himnusza, egy szó:
Világszabadság!

Petőfi él! Lánglelke fenviraszt.
Vénség, halál sohasem érik azt.
Lázás szívével, ifjan, szabadon
Él és fog élni, édes magyarom.
Lesz trónok és országok
pusztulása; -
De az ő sírja még se lesz megásva!

1883-ban megjelenik első verseskötete „Ifjúságom”, majd 1884-ben a második „Apai örökség” címmel.

1884-ben Aradra megy, ahol az Aradi Hírlap szerkesztője lett, majd Kassára költözött, ahol a német nyelvű Pannónia munkatársa. Élete ekkor végre kezd elviselhető, anyagilag biztosított lenni: újságnál dolgozik, irodalmi cikkeket ír, versei folyamatosan megjelennek.

1887-ben visszatér Pestre, ahol a Pesti Hírlap színikritikusa lesz – és ezáltal szeretnek egymásba a kor legnagyobb színésznőjével, Jászai Marival.

Jászai Mari által ismeri meg Ibsen műveit (a színésznő még norvégul is megtanult, hogy jobban megismerje a drámaíró óriást), és együtt fordítják magyarrá az Ibsen-drámákat.

Ám ekkor támadja meg az akkoriban gyógyíthatatlan tüdőbaj is, amit barátai anyagi segítségével többször is külföldön kezeltet.

Reviczky Gyula – Fakó poéta

*(Kiss József verseskötetének megjelenése alkalmából*****, 1883.)*

Szegény magyar fakó poéta!
Szerencséd, hogy nem él Petőfi;
Gyűlölte a szemforgatókat,
Nem birt ő, mint te dörgölődni;
S te, a kit a magyar poéták
Között elsőnek mondanak,
Ősz hajjal talpat nyalni jársz el -
Petőfi, jó, hogy halva vagy!

Szegény magyar fakó poéta,
Szerencséd, hogy meghalt Arany.
A velszi bárd örökre hallgat,
Jó, hogy lángajka zárva van.
Te vén gyerek, te kegyeső, te
Fakó költő, nem velszi bárd,
Egy kézszorítás kell neked csak
S kiáltod: Éljen Éduárd!

Szegény magyar fakó poéta
Szerencséd, hogy nem vagy
magad.
Szerencséd, hogy komédiás vagy,
Akit a nemzet megtagad.
Szegény magyar fakó poéta!
Szerencséd, édes nemzetem,
Hogy ő hozzá nagy dalnokid közt
Nem hasonlított senkisé.

Reviczky Gyula – Jó lelkek

Vannak jó lelkek még a földön;
De elrejtőznek a világ elül.
A csacska hír hallgat felőlük,
Élnek s meghalnak ismeretlenül.

Éltük szerény, csöndes, magános,
Dobszóval, vak lármával nem
dicsért.
Erényüknek czégére nincsen;
Ha jót tesznek, nem kérdik, hogy
miért.

Vásári zajt, hühót kerülnek.
Nem lökdösődnek lármás úton.
Lelkük zománczát féltve őrzik.
A merre járnak, csend van s
nyugalom.

A sors csapási, szenvedések
Között értékük legszebben ragyog.
A rózsa is, ha eltiporják:
Akkor terjeszt legédesb illatot.

Vannak jó lelkek még a földön!
Vigasztalásul vallom és hiszem.
Megtúrva, mint árvák, ugy élnek,
És nem irigyli sorsuk' senki sem.

Reviczky Gyula – Magammal évődöm...

Magammal évődöm: Te kába!
Meddig leszel még vágy-beteg?
Mikor szünik meg sorsod átka
Megbabonázni véredet?

Küzdeldmeidnek pihenése,
Kétségeidnek nyitja nincs.
Hiába szállnál föl az égbe:
A röghöz lánczol rabbilincs.
Szomjas vagy csókra, szerelemre,
S ha megizlelted: undorít.

Dicsőséget kergetsz lihegve;
Meddig? Rogyásig? Holtodig?

Mindig a messzeségbe vágol,
A távolban tündér a rém.
Dib-dábot elrejt rózsafátyol,
Halottat csókol a remény.

Tömérdek már a veszteséged;
Ránczos lesz tőle homlokod.
Oly nyomorult az emberélet!
S mégis dicsőnek álmodod.

Ekkor már az irodalmi élet középpontjában áll: verseit széles körben szeretik, szavalják. Tele van élet- és munkakedvvel: de már nem lehet meggyógyítani, nincs visszaút.

Reviczky Gyula – Sátán

Egy éjjel a sátán ágyamhoz állta;
Nevetett, hitt, ígérte kincseit.
Frakkot viselt s oly inger volt szavába',
Hogy már azt hittem: végem, elveszit!
»Eljősz-e hozzám, édes, jó barátom?

Protekciómat ígérem neked.
Mi kell? Szép hölgy? arany? fény? pompa? mámor?
Mind a tied lesz...« - Én koldus leszek.

»Agyadban égsz s rossz álmaid' beszéled:
Igy senki sem felelt nekem soha.
Rég' vágyom okos alkut kötni véled;
Ne légy, öcsém, ily szörnyen ostoba.
Dörgöld ki szemeid' s ne álmodozzál;
Légy ember és ne hitvány lázbeteg.
Gavallér lesz belőled. Jősz-e hozzám?...
Fejedet rázod?...« Én koldus leszek.

Gavallérnak kevély vagyok s ügyetlen;
Majom és róka lenni nem tudok.
Kincsnek pedig hatalma nincs felettem;
Az kincsem, a mit érzek, gondolok!
Vigasztalóm az édes dal zenéje;
Ez balzsamom, hitem, ha szenvedek;
S dalolva hágok a sátán fejére.
Aranyod nem kell! Én koldus leszek!

Urad vagyok! Leszálok a pokolba
És Luczifert magát elégetem.
A jókat összegyűjtöm egy akolba.
Halleluja! Megáldva végzetem!
»Már látom, hogy méltó vagy ostromra,
Bolond te, kin segíteni nem lehet.
Adieu!« - S én visszadőltem vánkossomra
És felzokogtam: Én koldus leszek!

1889-ben már szinte folyamatosan fekvőbeteg – és Jászai Mari ekkor elhagyja a még diákkorú Szomory Dezső kedvéért. *****

(A sors iróniája, hogy pár hónap múlva a katonai szolgálattól rettegő fiatal Szomory Dezső Franciaországba emigrál, és ezzel a színésznővel való kapcsolatának vége szakad.)

Reviczky Gyulának ekkor már nincs miért élnie: és 1889. július 11-én elhagyja ezt a földi világot.

„Ha a klasszikus nemzeti irodalmat Arannyal fejezzük be, akkor a modern magyar irodalmat Reviczkyvel kell kezdeni. S ha voltak mellette vele egynagyságúak, sőt nála nagyobb költők, még sincs semmi túlzás abban, ha azt mondjuk, hogy az Arany utáni és az Ady előtti magyar költészetnek ő a főalakja.” – **Hegedüs Géza – A magyar irodalom arcképcsarnoka**

„Úgy élt, mintha életével is kései híveinek akart volna kedveskedni. Világéletében árva volt, szegény és szerény, finom és hevülő, ábrándos és nemes, szerelmes és szeretetreméltó. Úgy halt meg, ahogy költőnek illik, fiatalon, hányódásai, boldog és boldogtalan szerelmei és csalódásai után is ártatlan, kedves lelkülettel.” – **Vas István – Reviczky emlékezete, Halálának ötvenedik évfordulójára**

Megjegyzések: * – ilyen nevű falu már nincs, Vitkóc és Kozma községeket 1903-ban egyesítették Nyitrakozma néven

** – Nagyon sok helyen „Balek” Veronikaként emlegetik az anyát, és nem áttalnak párhuzamot vonni az édesanya ékezet nélküli vezetékneve, és Reviczky Gyula sorsa között (azt emlegetve, hogy „nomen est omen”). Én a magam részéről ezt a vélt párhuzamot mérhetetlenül méltánytalannak és lealacsonyítónak tartom.

Reviczky Gyula – Életharmónia

Keserűt nyeltem, ah, gyakorta;
De jött rá mindig édes íz.
Nem minden könnyem hullt homokra...
Szerettem is, szerettek is.

Ha beborult az ég felettem
S a föld sivar lett és hideg:
Ragyogó lányszemekre letem,
Kebelre, mely forrón piheg.

Innen van az, hogy dalaimba
Nappfény üz síró felleget,
S pajkos szellő enyelgve illan
A méla szív-romok felett.

Jó sorsom a fényt és az árnyat
Bölcsen felosztá, rendezé.
Nem ölt meg bennem semmi vágyat,
Örömem' untta nem tevé.

Ha kell szenvedni: készen állok.
A fájdalom még sírni hajt;
És látva ezt a szép világot,
Még felkiáltok: Édes élni rajt'!

Reviczky Gyula a földesúri cselédházban született, és 1966-ban egy „M.Cs” monogramú újságíró felkereste a vitkóci plébániát, ahol az anyakönyvben megtalálja Reviczky Gyula születésének és megkeresztelésének dokumentálását, és közben egy bejegyzést talál: „Ez a bejegyzés elárulja azt, hogy miért született a földesúr fia a cselédházban.” (M.Cs.) – Számomra egyértelmű, hogy ezzel a mondattal nem „Bálek Gyuláról” beszél, hanem a „Reviczky fiúról”.

Keresztvíz alá Zmeskál Judit (Reviczky Kálmán felesége) és Koroda Pál (a család jó barátja) tartották.

Fontosnak tartom megjegyezni: az újságíró „M.Cs.” egyetlen szóval sem említi, hogy az anyakönyvben Reviczky Gyula nem apai nevén, hanem anyain, „Bálek Gyulaként” szerepelne.

Reviczky Kálmán megvallotta félrelépését Zmeskál Juditnak, amit a jólelkű asszony megbocsátott, és a gyermeket sajátjaként szerette. Reviczky Kálmán állítólag egy ügyvéd tanácsára a gyermek vér szerinti anyját a birtokról elbocsátotta, elűzte. A vitkóci színhagyomány szerint Bálek Veronika elméje ekkor megbomlott, és így kóborolt faluról-falura...

*** – erről az újságíró „M.Cs.” egy szót sem ír, amikor megnézi a vitkóci plébánia anyakönyvét

**** – Bakálovich Emma sosem ment férjhez, és 1889. január 7-én elhunyt. Reviczky Gyula is ugyanebben az évben, július 11-én távozik az élők sorából.

***** – és emiatt feltehetően osztrák hivatalnokok, főurak fogadhatták.

***** – vannak, akik cinikus lekezeléssel azt írják erről a románcról: „Reviczky olyan szerencsétlen „Bálek” volt, hogy még Jászai Mari is elhagyta”. Én pedig azt mondom: „Reviczky olyan szerencsés volt, hogy még Jászai Mari is beleszeretett”.

Szántó Tibor

Megnyitottuk a konditermünket!

2021.09.15.-én megnyitottuk a sportpályán található épület egyik helyiségében a konditermet. Átbeszéltük a gépek használatának rendjét és módját, sőt a legfiatalabbak ki is próbálták őket.

Köszönöm mindenkinek, aki a felújításban, festésben segítségünkre volt.

A konditermet a Polgármesteri Hivatalban található házirend megismerése, elfogadása és egy bejelentkezési adatlap kitöltése után lehet használni.

Jó mozgást mindenkinek!

2021. IV. NEGYEDÉVI SZÁLLÍTÁSI REND

Házhoz menő SZELEKTÍV hulladékgyűjtés időpontjai

2021. november 2.

2021. november 30.

2021. december 28.

Ügyfélszolgálatunk elérhetősége:

cím	ügyfélfogadás	telefon	e-mail	honlap
DTkH Nonprofit Kft. 2660, Balassagyarmat, Szügyi út 65/A	K: 07.00-19.00	28/561-200	ugyintezes@dtkh.hu	www.dtkh.hu

Amint minden rossznak gyökere az önzés, úgy minden jónak gyökere a szeretet. Nélküle a gazdag is szegény, vele a szegény is gazdag.

Szent Ágoston (354. november 13.— 430. augusztus 28.) püspök, egyházatya, filozófus

KI VAGYOK ÉN?

**Önzés,
önzetlenség,
önfeláldozás
-
napjainkban**

Életvitelünkben gyakran élünk és használjuk ezeket a tulajdonságainkat és figyelmen kívül hagyjuk, a határait. Talán nem is vagyunk tisztában egészen pontosan, mit is jelentenek e tartalmak. Könnyen rászűthetjük bélyegként, egy-egy embertársunkra, és nem vagyunk tudatában annak, hogy bántani, degradálni is képesek ezek a szavak.

Vajon hol van az érzelmi határa ezeknek a jelentéstartalmaknak?

Az önzés ellentéte az önfeláldozás, középen egyensúlyi állapotban helyezkedik el az önzetlenség. Egy skálát képzeljünk el, egy csúszkát, amit az adott szituációban arra húzogatunk - virtuálisan és tudattalanul - ahogy a helyzet és/vagy az érdekünk megkívánja.

Születünk, majd érzelmi intelligenciánk fejlődik, növekszik, tapasztal. Rálátunk dolgokra, működésekre, látunk más is, hogyan boldogul. S ez már korai gyermekkorban is megjelenik. (lásd: gyerekhomokozó)

Abban a helyzetben hol van az okos megoldás? Illemből kell odaadniuk a másik gyermeknek a játékot, mert ha nem, akkor máris önzőnek tituláljuk.

Igen, de hol kell közbeszólni, hogy ne sérüljön a gyermek, és a szülő ne akarjon a másik gyermeknek - az akaratának - "megfelelni", a saját gyermeke kárára?

Szóval, ez a csúszka is igen kényes, finom mozgatásra és hangolásra van szükség. Mint olyan sok, az életünket hosszútávon befolyásoló érzés, már a gyermekhomokozóban sérülhet.

Felnőttként intelligensebben használjuk már ezt a csúszkát, de van, aki kibillen az egyik vagy másik végletébe. Élettapasztalatai, családi mintái, környezete, és a szeretetnyelve a befolyásoló tényező.

Gyakori megjelenési formái a kibillenésre a párkapcsolati, munkahelyi vagy akár a baráti körben is felbukkanhat. Előfordul egy-egy személyiségnél, hogy a munkahelyen édi-bédi. Ő az önfeláldozó, miközben a párkapcsolatában egy önző arrogáns, elváró, vagy fordítva. Ez most egy nagyon éles bemutatása ennek a skálának.

Mit lehet tenni?

Elsősorban önrevíziót kell végezni, meg kell vizsgálnunk, hogy nálunk, magunkban van-e a kibillenés valamelyik irányba az élet bármely területén!

Ezt úgy tudjuk megvalósítani, hogy elkezdjük figyelni a reakcióinkat, hogyan viselkedünk, és milyenek a válaszreakcióink egy-egy élethelyzetben.

Ha hallasz feléd érkező kijelentéseket pl. "Csak magaddal foglalkozol!" (vigyázat, mert ez is

egy kétélő fegyver!), előfordulhat

az is, hogy a másik ember tesz önzőnek "tűnő"

vagy éppen önző, érdekét erősen képviselő, nyomatékosító kijelentést. Ilyenkor mi a válaszod?

Értelmes önzés

Ismerned kell magadat, tudnod azt, hogy számodra mi a szeretetnyelv, amivel egyensúlyi állapotban tudod tartani önmagad. A szeretetnyelv megjelenési formája mindenkinél más. Most a saját, önmagadra irányuló szeretetnyelvről beszélünk.

Szereted-e magad egyáltalán? Kiállsz-e magadért egy helyzetben? Van-e magadra szentelt idő, bármilyen olyan tevékenységre, amivel feltöltödsz?

Amikor nincs ilyen énidő, amivel feltöltjük magunkat, könnyen eshetünk az önfeláldozás csapdájába. Csak adunk, és nincs honnan töltekeznünk. Később pedig szemrehányásként megjegyezhetjük, hogy mindent érted, a célért, a családért stb. tettem. Ez akkor most önzetlen szeretet? Az önzetlen szeretet az önzetlenség, nem vár cserébe semmit sem. Ezért lenne célszerű az értelmes önzést gyakorolni, amikor kiveszel egy kis énidőt, és senki érdeke nem sérül közben. Balgaság azt gondolni, hogy erre nincs szükséged.

Mivel szereted magad?

Ez is egy sarkallatos pont lehet. Figyeld meg, mi okoz örömet.

Finom ételek, esetleg csokoládé?

Vagy, hogy tiszta a lakás? Vagy amikor jön a Párod a munkából és felvidít, mert magadtól képtelen vagy elfoglalni magad? Lefoglal a család és főzől? Esetleg túltolod a munkát, mert azt éppen szereted, és még pénzt is keresel vele? Ezek a megnyilvánulások is okozhatják a kibillenést egyik vagy másik irányba. Talán nem is veszed észre. Amikor ajándékkal szeretünk, azaz ellátjuk apróságokkal. Pici kis figyelmességgel, és ezt önzetlenségből tesszük (azt hisszük!), csak óvatosan tegyük. Vannak kivételek persze. De a legtöbb esetben azért tesszük, hogy elfogadjanak minket, kisebbségi érzésünk lehet, kevésnek érezhetjük magunkat. Észre sem vesszük, hogy szinte érzelmi adósságba sodorjuk ezzel a másik személyt. Aki majd kompenzálni szeretné. Így kialakul egy adókeszek vásár. S ez hosszútávon fárasztó, nyomasztó és hamis. Az ilyen helyzet is okozhat kibillenést az élet bármely területén, legyen az baráti társaság, vagy párkapcsolat.

"Rossz önzés" Már megint mi bajod van?

Nagyon nem szeretném hangsúlyozni, de mégis beszélni kell arról, ha folyamatosan a saját érdekeinket akarjuk képviselni. Akaratunkkal befolyásolunk másokat, nyomattékkal behajtjuk, és elvárunk dolgokat bizonyos szituációkban. Munkahelyen erre szolgál a kompetencia, a

munkaköri leírás. Mi tartozik bele abba a munkakörbe? Talán itt jobban védve vagyunk, de itt is lehetnek túlzó elvárások. Amit vagy azért teljesítünk, hogy megőrizzük a munkánkat, vagy azért, mert inkább hagyjuk magunkat, és bevállaljuk, csak szabaduljunk már a helyzetből. S máris beleestünk az önfeláldozás csapdájába. Váltunk munkahelyet, ha már egészségügyi problémáink is megjelentek!

Párkapcsolatban is jelen lehet: "egész nap dolgoztam, jár nekem a pihenés", s ezzel kivonjuk magunkat a családi életből, így a másik félre toljuk a feladatokat. Ez is önző megnyilvánulás egy formája. Persze, hogy jár a pihenés, kell a feltöltődés, csak hát vannak feladatok ugyebár. Jöhetnek a megjegyzések, viták. Szóval, senki érdeke ne sérüljön. Kompromisszum, ez a kulcs. Ami megint csak azt erősíti, hogy mindkét fél melegezésére történik a megegyezés. Ha nagyon kibillentnek érzed magad egy önvizsgálat után, jól jöhet egy mélyreható beszélgetés.

Önvizsgálat, megint csak ide lyukadtunk ki.

Hogy könnyebb legyen a revízió szeretnék egy nagyon régi tibeti önismereti tesztet bemutatni. Arra kérlek, készítsd el, s gondolkozz el az eredményen.

Az **első kérdésre** adott válaszok a fontossági sorrendet mutatják az életedben.

- tehén – karrier
- tigris – büszkeség
- birka – szerelem
- ló – család
- malac – pénz

Második kérdésre adott válaszok:

- a kutya jellemzésével saját személyiségedet írtad le.

- a macska jellemzésével a partnered személyiségét írtad le
- az egér jellemzésével az ellenséged személyiségét írtad le
- a kávé jellemzésével azt írtad le, milyennek találsz a szexet
- a tenger jellemzésével pedig a saját életedet.

A **harmadik kérdésre** adott válaszok

- A sárgához rendelt személy az,

A teszt a szóasszociáció elvén működik, és olyan szimbólumokkal dolgozik, amelyek a tudatalattiból hoznak fel információkat. Papírra és ceruzára lesz szükséged. Ne csalj!! (forrás: internet)

Mindössze három kérdésre kell válaszolnod!

Ne gondolkodj túl sokat, a legjobb, ha a legelső gondolatot lejegyzed, ami az eszedbe jut.

1. *Tedd a következő állatokat tetszési sorrendbe. Azzal kezd, amelyik a legjobban tetszik!*

tehén, tigris, birka, ló, malac

2. *Jellemezd egy szóval a következőket*

kutya, macska, egér, kávé, tenger

3. *Gondolj olyan személyekre, akiket ismersz, és akik jól ismernek téged. Kösd őket a következő színekhez. (Egy személy csak egyszer szerepelhet, és egy színhez csak egy személyt társíts!)*

sárga, narancs, piros, fehér zöld

Lejegyezted a válaszokat?

Megvagy mindennel?

Akkor lássuk a megfejtést!

akit soha nem fogsz elfelejteni
 – a narancshoz rendelt személy igazi barátod
 – a piros színhez rendelt személy igaz szerelmed
 – a fehérhez társított ember az ikerlelked
 – a zöldhöz kapcsolat ember az, akire egész életedben emlékezni fogsz.

Köszönöm a figyelmet!

Mariann

Közérdekű információk

Pusztaberki Község Önkormányzata

2658 Pusztaberki, Kossuth út 19.

Tel: 06 (35) 592-022

info@pusztaberki.hu,

polgarmester@pusztaberki.hu

Polgármester: Kurisné Nagy Bernadett Erzsébet

Tel.: 06 (30) 860-5565

Hivatalsegéd: Seres Ildikó

Tel.: 06 (30) 469-4173

Falugondnok: Majoros Tibor

Tel.: 06 (30) 367-3313

Nagyoroszi Közös Önkormányzati

Hivatal 2645 Nagyoroszi, Fő út 1.

Tel.: 06 (35) 574-009

Jegyző: Kapás Ildikó

Pusztaberki Polgárőr Egyesület

2658 Pusztaberki, Kossuth út 19

Elnök: Brindza Sándor

Tel.: 06 (30) 721-6887

Háziorvos

Dr. Kovács János

Orvosi Rendelő, Pusztaberki, Petőfi út 6/B

Rendel: Kedd és Csütörtök 12:30-13:30

Gyerekorvos

Dr. Kovács Katalin

Orvosi Rendelő, Pusztaberki, Petőfi út 6/B

Rendel: minden páros héten, szerdán 11:30-12:30

Tel.06 (35) 340-451, 06 (20) 381-0258

Védőnő

Bakosné Schnéman Edina

Tel.: 06 (30) 456 - 6498

Orvosi Ügyelet – Rétság Rendelő Int.

Tel.: 06 (35) 350 -561

Minden hétköznap 16.00-tól másnap 8.00-ig,
Hétfőig és ünnepnapokon 8.00-tól másnap 8.00-ig
(szombaton reggel 8.00-tól hétfő reggel 8.00-ig)

Állatorvos:

Dr. Lukáts Tamás

06-30/499-18-20

Hiba bejelentők:

ÉMÁSZ: 06 (80) 42-43-44

Tigáz: 06 (80) 300-300

DMRV(víz, szennyvíz): 06 (80) 224-488

Gergi háló: 1260

Fogorvos

dr. El-Hage Ruchdi

Orvosi Rendelő, Nagyoroszi, Fő út 30.

Tel.: 06 (35) 374 -374

Hétfő: 7:00-15:00

Kedd: 10:00-18:00

Szerda: nincs rendelés

Csütörtök: 7:00-15:00

Péntek: 7:00-13:00

Fogorvosi ügyelet - Fogászati és

Szájsebészeti Oktató Intézet

1088 Budapest, Szentkirályi utca 40.

Tel.: 06 (1) 317-6600, 06 (1) 317-0951

H-P: 20:00 – 07:00

Szo: 08:00 – 13:00; 14:00 – 19:00; 20:00 – 24:00

V: 24:00 – 07:00; 08:00 – 13:00

H: 24:00 – 07:00

Rétság Rendelő Intézet - Rétsági kistérségi

Egészségfejlesztő Központ Egészségügyi

Szolgáltató Nonprofit Kft.

2651 Rétság, Laktanya út 5.

Központi telefonszám: 35/550-570; 35/550-585

Előjegyzés a központi telefonszámokon 8.00-tól
15.00-ig.

Gyógyszertárak:

Szent Ignác Gyógyszertár

Érsekvadkert, Petőfi u. 36.

Tel.: 06 (35) 340-006

BENU Gyógyszertár Rétság Kőhárs

Rétság, József Attila utca 9.

Tel.: 06 (35) 550-046

Calendula Gyógyszertár

Nagyoroszi Szentháromság tér 11/A.

Tel.: 06 (35) 574-024

Nógrád Megyei Kormányhivatal

RÉTSÁGI JÁRÁSI HIVATAL

KORMÁNYABLAK OSZTÁLY

2651 Rétság, Rákóczi út 20-22.

Tel.: 06 (35) 550-016

Ügyfélfogadás:

Hétfő: 8:00-18:00

Kedd: 8:00-16:00

Szerda: 8:00-18:00

Csütörtök: 8:00-16:00

Péntek: 8:00-13:00

Pusztaberki Napló - Kiadja: Pusztaberki Község Önkormányzata 2658 Pusztaberki, Kossuth út 19.

Szerkesztők: Kurisné Nagy Bernadett Erzsébet, Nagy Mária Anna, Mészáros Nemes Melinda, Hévei Mihály, Majoros Tibor, Podlovics Zsolt, Pócs Miklós,
Szántó Tibor

Megjelenik: Negyedévente 100 példányban